

OBSAH VYDÁNÍ

Architektonická soutěž na terminál se musela změnit	3
5.3.2017 liberecky.denik.cz ~ Strana 0 ~ Moje Liberecko <i>Jana Pavlíčková</i>	
Loňský rok přinesl nejvíce architektonických soutěží v historii	3
6.3.2017 buildingnews.cz ~ Strana 0 ~ Architektura <i>Tomáš Johánek</i>	
Dřevostavba pro Lesy ČR je navržena ve standardu s téměř nulovou spotřebou energie	5
6.3.2017 stavba.tzb-info.cz ~ Strana 0 ~ <i>Ing. Petr Bohuslávek, redakce</i>	
Žďár: Nový vzhled Nádražní ulice vyberou ze tří nejlepších.....	8
7.3.2017 Jihlavský deník ~ Strana 3 ~ Vysočina/Jihlavsko <i>LENKA MAŠOVÁ</i>	
Architekt JAN HÁJEK má zahradu i park na dosah	8
8.3.2017 Dům a bydlení ~ Strana 4 ~ Na návštěvě <i>ZDENĚK SMÍŠEK</i>	
Brno odložilo hlasování o územním plánu. Starostové městských částí nemohou plánovat stavby	10
7.3.2017 ct24.cz ~ Strana 0 ~ Regiony <i>spickovap</i>	
Budoucí architekti navrhli oživení Hückelových vil	10
7.3.2017 polar.cz ~ Strana 0 ~ Nový Jičín <i>Petra Dorazilová</i>	
Kaplického Rejnok spoléhá na dotace	11
8.3.2017 ceskobudejovicky.denik.cz ~ Strana 0 ~ Z regionu <i>Hana Svítlová, Edwin Otta</i>	
Liberecká nemocnice už má návrhy, jak by mohl vypadat nový pavilon za miliardu	12
8.3.2017 ct24.cz ~ Strana 0 ~ Regiony <i>bemr</i>	
Bál jsem se, že se do soutěže přihlásí málo zájemců, říká architekt	13
9.3.2017 Vysočina - regionální týdeník ~ Strana 3 ~ Téma <i>LENKA MAŠOVÁ</i>	
Nádraží? Liberec se nedohodl s architekty	14
13.3.2017 Mladá fronta DNES ~ Strana 16 ~ Liberecký kraj <i>Jana Pšeničková</i>	
Litvínov chce nový most do tří let, přípravy začaly	15
13.3.2017 Mladá fronta DNES ~ Strana 16 ~ Severní Čechy <i>(tka)</i>	
Torzo velkolepých plánů.....	15
7.3.2017 Art + antiques ~ Strana 60 ~ Architektura <i>Matyáš Kracík</i>	

Stanice metra Hlavní nádraží původně vznikla pro podzemní tramvaj	17
12.3.2017 prazsky.denik.cz ~ Strana 0 ~ Moje Praha ČTK	
Začíná Fórum krajinářské architektury České komory architektů	18
13.3.2017 imaterialy.cz ~ Strana 0 ~	
Šlechtovka chátrá dál	19
14.3.2017 Metro ~ Strana 6 ~ Praha ROBERT OPPELT	
Epopej zakotví na Těšnově. Budovu vyřeší soutěž	19
14.3.2017 Pražský deník ~ Strana 4 ~ Praha / Zprávy Foto: ČTK	
Hledá se tvář pavilonu za miliardu	19
15.3.2017 Mladá fronta DNES ~ Strana 13 ~ Kraj Liberecký Jana Pšeničková	
Česká cena za architekturu vstupuje do 2. ročníku	20
9.3.2017 Materiály pro stavbu ~ Strana 8 ~ Aktuality - Soutěže tisková zpráva ČKA	
Třebíč chce vsadit na nápady architektů	21
14.3.2017 havlickobrodsky.denik.cz ~ Strana 0 ~ Z regionu František Vondrák	
Podél Cidliny budou Jičínáci korzovat, bloudit i sportovat	22
14.3.2017 jicinsky.denik.cz ~ Strana 0 ~ Moje Jičínsko Redakce	
Vizuální smog: Přemíra reklamy a dopravních značek ovlivňuje naše životy, varuje architekt	22
14.3.2017 magazin.aktualne.cz ~ Strana 0 ~ Bydlení Petra Jansová	
Olomouc chce architekta. Místo je prázdné už tři roky	24
15.3.2017 Olomoucký deník ~ Strana 3 ~ Olomoucko ONDŘEJ ZUNTYCH	

Plné znění zpráv

Architektonická soutěž na terminál se musela změnit

Téma: Česká komora architektů

5.3.2017 liberecky.denik.cz Strana 0 Moje Liberecko

Jana Pavlíčková

Liberec - Dohady města Liberec s Českou komorou architektů (ČKA) ohledně soutěže na parkovací dům a novou odbavovací halu na autobusovém nádraží skončily nezdarem.

"Městu se nepodařilo najít s komorou společnou řeč. ČKA vytýkala městu příliš krátký termín na odevzdání architektonických návrhů, chybějící jména porotců odborné komory a nižší odměny pro vítěze, než jaké stanoví pravidla ČKA.

Čtěte také: Nová nemocnice už se rýsuje

I když se první dvě výtky napravily, na poslední, tedy na výši odměn, vše zkrachovalo. Původně byla cena pro vítěze 150 000 Kč, město ji pak navýšilo na 450 000 Kč, nicméně pravidla ČKA hovoří o odměně ve výši 1 % z nákladů na celou stavbu. V tomto případě by měl tedy vítěz obdržet 1,5 milionu.

MJÖLK ZŮSTÁVÁ

„To je pro město neakceptovatelná částka. Rada města proto tuto zakázku zrušila a bude v ní pokračovat v jiném režimu,“ uvedla mluvčí radnice Jana Kodymová. Radnice tak napřímo oslovila šest architektonických ateliérů, které projevily o tuto zakázku už dříve zájem, složení poroty by mělo zůstat stejné. Mezi oslovenými ateliéry je i Mjölki architekti, kteří jako první spustili kritiku původně vypsání architektonické soutěže. Čím nahradit nevzhledné stavební buňky, které suplují odjezdovou halu, mají dále navrhnout: Atakarchitekti, projektový atelier DAVID, Ing. arch. Petr Stolín, Ing. arch. Vojtěch Šrut a liberecký SIAL.

„Nově zvolený postup má přes všechny komplikace i některé výhody nebude tak drahý a zejména umožní v průběhu zakázky návrhy jednotlivých architektů průběžně konzultovat se zadavatelem“ řekl náměstek primátora Jan Korytář s tím, že všechny návrhy, které město obdrží, budou zpřístupněny veřejnosti.

„Počítáme i s veřejným projednáním projektu tak, aby výsledná podoba terminálu co nejvíce vyhovovala budoucím uživatelům,“ dodal Korytář. V odborné porotě zasednou kromě zástupců města i architekti Jiří Suchomel, Miroslav Macák, Boris Šonský a urbanista Jiří Klokočka.

Čtěte také: Vylepší soutěž autobusák?"

http://liberecky.denik.cz/zpravy_region/architektonicka-soutez-na-terminal-se-musela-zmenit-20170305.html

Loňský rok přinesl nejvíce architektonických soutěží v historii

Téma: Česká komora architektů

6.3.2017 buildingnews.cz Strana 0 Architektura

Tomáš Johánek

Loňský rok by se dal nazvat rokem architektonických soutěží. Bylo jich vyhlášeno nejvíce za posledních 25 let, kdy Česká komora architektů architektonické soutěže monitoruje a uděluje jim doložku regulérnosti potvrzující soulad se Soutěžním řádem ČKA. Vyhlášeno bylo celkem 54 architektonických soutěží. Soutěžily se jak úpravy veřejných prostranství, územní studie a plány, tak nové prostory pro vzdělávací či státní instituce.

Mezi investory zakázek realizovaných formou architektonické soutěže byla větší města i malé obce, jeden z krajů nebo například pražská ZOO, muzea či další státní instituce. Přestože je velký nárůst soutěží potěšující, s ohledem na celkový nárůst veřejných investic zůstávají architektonické soutěže stále marginální formou zadávání veřejných zakázek. V celkovém objemu vypsání investic představují pouhé jedno procento.

Tisková zpráva CEEC Research z 20. ledna 2017 uvádí, že za rok 2016 bylo vypsáno 8860 výběrových řízení v hodnotě 392,2 miliardy korun. Podle České komory architektů bylo v roce 2016 uskutečněno 54

architektonických soutěží s předpokládanými investičními náklady zhruba čtyři miliardy korun. Vyplývá z toho, že architektonické soutěže, které ČKA považuje za nejkvalitnější nástroj k výběru projektanta stavby, jsou využívány pouze v jednom procentě případů zadávání veřejných zakázek.

Kromě nesporných výhod, které architektonické soutěže přinášejí (např. transparentnost celého procesu, výběr z více studií na základě podrobnějšího zadání, zapojení veřejnosti a medializace výsledků soutěže), byla studií Dopady architektonické praxe na ekonomiku ČR společnosti EEIP potvrzena také jejich ekonomická rentabilita.

Revitalizace náměstí v Litomyšli

Je zřejmé, že celkový počet investic v hodnotě téměř 400 miliard bude kromě projektové činnosti, již je architektonická soutěž primárně určena, obsahovat také běžné stavební práce, jakými je např. úprava kanalizace, údržba komunikací apod. Avšak i s přihlédnutím k této skutečnosti je evidentní, že architektonické soutěže nejsou v České republice využívány v takové míře, v jaké by měly být. Standardním postupem by architektonická soutěž měla být zejména u veřejných investic nad 50 milionů korun, což se v praxi bohužel stává velmi zřídka, jak dokládá např. "vlajková" investice hlavního města Prahy a Dopravního podniku ve výši 50 miliard korun do nové linky metra D.

Architektonická soutěž je nicméně vhodná i na investičně nižší záměry, jak dokládá např. výtvarná soutěž na pomník Václava Dolejška v Praze s předpokládaným investičním záměrem dva miliony korun bez DPH. Naopak jedny z nejvyšších veřejných investic, které byly v loňském roce soutěženy, jsou rekonstrukce a dostavba budov Filosofické fakulty Univerzity Karlovy v Opletalově ulici v Praze (180-240 milionů korun bez DPH) či soutěž na řešení expozic, výstavních prostor a návštěvnického provozu v historické a nové budově Národního muzea (300 milionů korun bez DPH).

Od října 2016 je v platnosti nový zákon o zadávání veřejných zakázek. Česká komora architektů se jako oficiální připomínkové místo účastnila jeho projednávání. Komora kvituje opuštění kritéria nejnižší ceny při zadávání veřejných zakázek ve prospěch kvalitativních kritérií. Na popud ČKA nový zákon obsahuje širší popis architektonické soutěže (soutěže o návrh dle ZZVZ), což veřejným zadavatelům jednoznačně pomáhá v pocitu jistoty při pořádání soutěže. Nový předpis navíc výslovně zmiňuje užší soutěž o návrh, která má předpoklad stát se hojně užívanou formou zadávání zakázek při zachování kvalitativních procesů.

Budoucí podoba okolí Letiště Václava Havla v Praze

Z pohledu ČKA tedy nový zákon přináší řadu zlepšení, neboť ve věci soutěže o návrh poskytuje veřejným zadavatelům více jistoty a tím tento nástroj podporuje. Na druhé straně však bohužel stojí problém dotací. Ty vyžadují poměrně krátké lhůty na zpracování dokumentací a často nesmyslně neumožňují proplacení nákladů na odměny v soutěži o návrh. Výsledkem je, že samosprávami tolik vyhledávané dotace výslovně brání pořádání architektonických soutěží v České republice.

Co se týká tématu architektonických soutěží, nejvíce vyhlášených soutěží v uplynulém roce se věnovalo tematice veřejných prostranství. Doložku regulérnosti ČKA získalo celkem 23 soutěží, jejichž předmětem byly úpravy náměstí, parků, ulic, řešení center měst apod. (např. revitalizace Masarykova náměstí v Mnichově Hradišti, brněnský bark na Moravském náměstí či městská třída ve Žďáru nad Sázavou). Dalším oblíbeným předmětem soutěží byla kulturní zařízení, knihovny či sportovní areály (celkem 11 soutěží - např. Obecní dům v Moravských Bránicích či rozšíření Kongresového centra v Praze), 5 zadání se dále týkalo návrhů územních studií či územních plánů (např. ideový návrh územního plánu Mariánských Lázní). Soutěženo bylo také několik sídel veřejných institucí (např. nová radnice pro Prahu 7 či sídlo Lesů ČR). Proběhly rovněž 2 výtvarné soutěže - již zmiňovaný pomník Václava Dolejška v Praze a v Nepomuku hledali umělecké ztvárnění tématu Jana Nepomuckého.

V roce 2016 poprvé proběhly architektonické soutěže ve všech krajích České republiky. Jedním z investorů byl přímo Liberecký kraj, který vyhlásil architektonickou soutěž o modernizaci Krajské nemocnice. Několik českých měst se k soutěžím v loňském roce obrátily opakovaně - např. v Praze se uskutečnilo celkem 10 soutěží (z toho dvě z nich vyhlásila pražská ZOO, která není ve vyhlásování soutěží žádným nováčkem). V Brně proběhlo 5 architektonických soutěží, v Plzni 3, v Kladně, Hradci Králové a Rožnově pod Radhoštěm po dvou soutěžích.

Mezi menší města a malé obce, které se rozhodly realizovat svůj záměr formou architektonické soutěže, patří např. Jánské Lázně v Královéhradeckém kraji. Obec se zhruba 800 obyvateli navíc dokazuje, že je možné soutěžit i poměrně drobné zásahy do veřejného prostoru - konkrétně úpravy veřejných toalet a zastávky

autobusu (soutěž o multifunkční objekt na Náměstí Svobody). Soutěž si vyzkoušely i jihomoravské Žádovice (cca 800 obyvatel, soutěž o revitalizaci centra obce) či městyš Lomnice v Jihomoravském kraji (cca 1300 obyvatel, soutěž o revitalizaci náměstí Palackého).

Složení měst, která architektonické soutěže opakovaně pořádají, napovídá, že k soutěžím se ve větší míře vrací města, která disponují pozicí městského architekta. Města a obce odborníka ve svém středu ocení zejména právě při přípravě veřejných zakázek z oblasti stavebnictví. Městský architekt dokáže vytypovat investiční záměry vhodné pro vyhlášení soutěže, pomoci s participací veřejnosti a v neposlední řadě je také mnohdy schopen architektonickou soutěž administrovat.

Sportovní areál Maškova zahrada

Mezi hlavní problémy, s nimiž se Česká komora architektů při prosazování architektonických soutěží potýká, patří malá informovanost, která k soutěžím přidružuje řadu mýtů. Patří mezi ně např. ekonomická náročnost, kterou však nedávno vyvrátila již zmiňovaná studie EEIP. Analýza přímo uvádí: "Pokud chceme dosáhnout vyšší kvality architektury, je třeba začít již u návrhu projektu a u způsobu zadávání jeho zpracování, neboť jen z ekonomického pohledu může kvalitní návrh uspořit výrazné finanční prostředky ve všech fázích přípravy, realizace a životnosti stavby - a obdobné platí i pro oblast územního plánování. Je neoddiskutovatelné, že způsob zadání zpracování návrhu projektu má vliv na jeho kvalitu." Analýza EEIP architektonické soutěže jednoznačně vyzdvihuje a uvádí, že "k dosažení vyšší kvality v oblasti architektury je třeba zvýšit míru využití soutěží o návrh."

Argumentem proti soutěžím je také jejich časová náročnost a složitost celého procesu. Je pravdou, že na svém začátku vyžaduje architektonická soutěž delší čas na přípravu a také důkladné rozmyšlení záměru investora, tak aby vzniklo kvalitní zadání soutěže - hlavní podklad pro soutěžící architekty. Tato část je nicméně naprosto stejně důležitá a časově náročná i u klasických výběrových řízení. Bez důkladného promyšleného záměru tedy nemůže vzniknout kvalitně vypsána veřejná zakázka. Příklady z praxe dokazují, že čas, který se vloží do přípravy architektonické soutěže, se v následných fázích zkrátí. Ve výsledku tak nemusí k žádnému zdržení vůbec dojít. Názornou ukázkou je architektonická soutěž o sportovní areál Blanice ve Vodňanech, která proběhla v roce 2013, a stavba byla podle vítězného návrhu zkolaudována rok po vyhlášení výsledků soutěže.

Přestože ČKA na svých webových stránkách nabízí dostatek informací k soutěžím (včetně vzorových podmínek soutěží, seznamu proškolených porotců apod.) a většinu zadavatelů zakázek také sama aktivně oslovuje s nabídkou spolupráce, obecná informovanost o architektonických soutěžích je stále poměrně malá. V některých případech mají zadavatelé vůli postupovat formou soutěže s předkládáním návrhů, nicméně ne vždy v souladu se Soutěžním řádem ČKA. I v těchto případech ČKA nabízí vyhlášovatelům konzultace, tak aby soutěž mohla nakonec proběhnout podle pravidel ČKA, která zajišťují férovost soutěže. Mezi zásadní parametry soutěží patří odborná porota s nadpoloviční účastí nezávislých osob, výše odměn pro soutěžící v závislosti na předpokládanou výši investičního záměru, dostatečný čas pro přípravu soutěžního návrhu apod. V případě, že ČKA nevydá některé ze soutěží vyjádření o regulérnosti, nesmí se takové soutěže podle Profesionálního a etického řádu ČKA účastnit členové České komory architektů, kterých je zhruba 4000.

<http://www.buildingnews.cz/architektura/lonsky-rok-prinesl-nejvice-architektonickych-soutezi-v-historii.html>

Dřevostavba pro Lesy ČR je navržena ve standardu s téměř nulovou spotřebou energie

Téma: Česká komora architektů
6.3.2017 stavba.tzb-info.cz Strana 0
Ing. Petr Bohuslávka, redakce

Koncept nové budovy Lesů České republiky je založen na znovu zalesnění místa, do kterého vkládá dvoupodlažní pětiprstou stavbu. Stavba je navržena ve standardu budovy s téměř nulovou spotřebou energie (NZEB). Součástí návrhu je naučná stezka, která probíhá lesoparkem a lemuje tvar budovy.

Autorem vítězného návrhu v mezinárodní architektonické soutěži na nové administrativní centrum Lesů České republiky v Hradci Králové je brněnské architektonické studio Chybič+Kristof Architects & Urban Designers.

Novostavba nahradí stávající provozní areál společnosti na rozhraní obytné zástavby a lesa. Zadání požadovalo příkladné využití dřeva jako stavebního materiálu.

Úsporná budova s téměř nulovou spotřebou energie

Na stavbu sídla Lesů České republiky se vztahuje povinnost realizovat ji jako budovu s téměř nulovou spotřebou energie, plynoucí ze zákona 406/2000 Sb., o hospodaření energií. Již v roce 2017 se v tomto standardu musí realizovat budovy ve vlastnictví státu nebo státní instituce s plochou nad 350 m², od roku 2018 to již musí být všechny nové budovy vlastněné nebo provozované orgánem veřejné moci.

Jak je definována budova s téměř nulovou spotřebou energie?

Jaké typy budov je již nyní třeba ve standardu NZEB realizovat?

Sledujte aktuální téma Budovy s téměř nulovou spotřebou energie (NZEB) na TZB-info

Nové administrativní sídlo Lesů České republiky je navrženo jako energeticky úsporná stavba, přičemž velký důraz byl kladen na maximální použití dřeva jako konstrukčního i pohledového materiálu. Nadzemní část je tvořena rámovou konstrukcí z lepených dřevěných profilů, sloupy jsou rovněž z lepeného dřeva, plné části fasády i vnitřní příčky z dřevěných kompaktních desek. Suterén a schodišťová jádra jsou železobetonové. Podrobný popis konstrukce viz samostatný sloupek.

Vytápění a zdroje energie

Pro vytápění jsou navrženy automatické kotle na dřevěné peletky. Každý kotel bude mít zásobník pelet, které budou doplňovány podtlakově z cisterny. Teplo bude distribuováno podlahovým vytápěním v jednotlivých místnostech. Doplnkově je možné využít zemních vrtů. Energie bude využita dle zvolené konstrukce k aktivaci chladicích panelů mezi dřevěnými nosníky. Posledním zdrojem obnovitelné energie jsou fotovoltaické panely umístěné na ploché střeše objektu. Tyto panely mohou sloužit jednak jako zdroj tepla pro vytápění a přípravu teplé vody, jednak do budoucna jako zdroj energie pro elektromobilitu.

Řízené větrání, rekuperace a noční přirozené chlazení

2. Systém bude počítat také s takzvaným nočním předvětráním. V noci se objekt otevře a přirozeně vychladí.

Hospodaření s vodou

Dešťová voda bude beze zbytku využita na pozemku. Jednak bude zajištěna retence vegetační střechou na celém objektu a dále bude voda jímána a využita k závlaze lesních porostů v upraveném okolí stavby, pro splachování WC a také pro doplňování uzavřeného okruhu vody v myčce osobních aut. Objekt bude vybaven moderními hygienickými zařízeními pro maximální úsporu pitné vody (perlátory, bezvodé pisoáry atd.)

Úsporné inteligentní osvětlení

K osvětlení budou využity v maximální míře LED svítidla. Osvětlení všech stálých pracovních míst bude přirozené nebo sdružené. Intenzita umělého osvětlení budovy bude monitorována a plynule řízena v zónách podle hloubky dispozice za účelem minimalizace spotřeby elektrické energie a vnitřních tepelných zisků. Na všech otvorových výplních bude navrženo vnější stínění, regulované podle intenzity oslunění a úrovně denního osvětlení. Oba řídicí systémy budou napojeny na měření a regulaci a činnost koncových prvků optimalizována tak, aby byla spotřeba primární energie potřebná k provozu objektu minimalizována.

Veškeré spotřeby energií, spotřeba tepla a hospodaření s vodou budou navíc sledovány a výstupy budou v rámci edukativní funkce volně přístupné na internetu.

Práce v klidném prostředí lesa

Jednotlivé kancelářské úseky jsou rozmístěny do pěti „prstů“ reprezentujících pět samostatných provozních celků, které jsou vůči sobě pootočené o 45 ° a stýkají se v ústředním atriu, do něhož je orientován také hlavní vstup do budovy. Prostor před vstupem do budovy je definován dvěma vystupujícími objemy v podobě hlavního konferenčního sálu a jídelny s kantýnou, jež spolu s atriem představují hlavní společenský uzel budovy. Do atria jsou rovněž soustředěny další společenské funkce jako zasedací a školicí místnosti nebo knihovna a je zde umístěn výchozí bod naučné stezky, která začíná na střeše budovy prezentací objasňující principy trvale udržitelného lesního hospodářství, pokračuje sjezdem po skluzavce zpět do atria a následně s několika zastávkami obíhá celou budovu.

„Chtěli jsme vytvořit transparentní, ale zároveň dostatečně intimní a reprezentativní prostředí a pro nové administrativní centrum LČR jsme zvolili radiální koncepci uspořádání kanceláří kolem centrálního atria, z něhož budova vrůstá do lesa a les do budovy,“ popisuje koncepci architekt Ondřej Chybík.

Vizualizace interiéru

Dvoupodlažní atrium s recepcí je prosvětleno střešními světlíky a doplněno nosnými sloupy jako reminiscencí kmenů stromů, jež navozují atmosféru lesní mýtiny. Program návštěvnického centra je přidánou hodnotou k řešení administrativního centra a zdůrazňuje otevřenost sídla směrem k veřejnosti.

Konstrukce budovy

Pro konstrukci budovy architekti zvolili kombinaci betonového suterénu a dřevěné nadzemní části z lepených rámu a vazníků. Nosné sloupy v subcentrech budou rovněž z lepeného dřeva. Schodišťová jádra budou železobetonová. Příčky mezi kancelářemi budou montované, vyplněné akustickou izolací a obložené

pohledovou dřevěnou deskou. Příčky oddělující kanceláře od společného prostoru budou prosklené, s fixním sklem umístěným v dřevěném rámu.

Podlahy v kancelářích budou těžké, betonové, s nášlapnou vrstvou ze sametového vinylu. Volba těžkých podlah vychází z nutnosti dodat dřevostavbě tepelně akumulaci schopnost. Prostory kanceláří budou opatřeny akustickým podhledem z překližkových desek. Jednotlivá pole dřevěné sítě nad subcentry budou vyplněna textilním difuzorem, který bude nasvícen světly uvnitř sítě nebo denním osvětlením skrze světlíky. Konstrukce schodišť v subcentrech bude dřevěná. Sklady a příruční archivy pod schodišti budou vymezeny dřevěnými nábytkovými stěnami.

Všechny výplně otvorů, jak vnějších, tak vnitřních konstrukcí, budou dřevěné, plné nebo se skleněnými výplněmi. Segmenty fasády, které oddělují jednotlivé hmoty budovy, budou provedeny jako strukturální zasklení vynesené kovovými profily. Plné části fasády budou obloženy dřevěnými kompaktními deskami v různých odstínech. Pro konstrukci zastínění textilními roletami budou použity modřínové latě, tvořící sekundární rastr fasády. Objekt bude zastřešen pochůznou ozeleněnou střechou s vegetačním souvrstvím. Oseta bude směsí bylin a travin.

Variabilní dispozice propojená s exteriérem

Samotné kancelářské prostory pracují s urbanismem „kancelářské krajiny“ a jsou maximálně propojeny s exteriérem. V jednotlivých úsecích jsou eliminovány chodby a namísto nich jsou vkládána subcentra s ústředním schodištěm, skladovacími prostory a kuchyňkami, které je možné využívat pro širokou paletu aktivit od pracovních schůzek až po neformální setkávání či relaxaci. Modularita konstrukce umožňuje jednak rozdělení kancelářské plochy do uzavřených buněk, jednak – jednoduchým zásahem do nenosných prvků – vytvoření spojitého kancelářského prostoru, jehož součástí se stanou také subcentra.

Díky členitosti půdorysu disponují všechny prostory dostatečným množstvím přirozeného denního světla. Další pracovní místa je možné vytvořit v letních měsících v exteriéru. V suterénu budovy jsou pak umístěny doplňkové funkce jako parkování, wellness a fitness centrum, depozitáře a sklady či kuchyně a zázemí jídelny.

Projekt zachovává stávající vegetaci a vytváří novou

Důležitou součástí návrhu je také koncept vegetace, na kterém architekti ze studia Chybik+Kristof Architects & Urban Designers spolupracovali se zahradním architektem Tomášem Babkou a rakouským sdružením Breathe.Earth. Koncept vegetace pracuje s bezprostředním okolím domu, do jehož výsečí vkládá vzorník lesa reprezentující různé typy českých lesů – smrkový, bukový s jedlí, borovicový s břízou a dubový s habrem, pátá výseč – předpolí hlavního vstupu – je pojata jako reprezentativní park se vzrostlými stromy v nížce stříženém pobytovém trávníku.

Navržená vegetace není pouze doplňkem domu, ale má také výukovou a rekreační funkci a díky rozličné atmosféře tvořené odlišnou barevností, texturou, strukturou a výškou rostlin přispívá k lepší orientaci v budově. Autoři při návrhu kladli důraz na to, aby cena realizace a údržby vegetace byla přímo úměrná jejímu účelu a aby byl její stav ihned po založení líbivý.

Vítězství v soutěži s prestižní mezinárodní porotou

Porota mezinárodní soutěže složená z výrazných osobností evropské architektury, jakými jsou například dánská architektka Dorte Mandrup-Poulsen, rakouský architekt Dietmar Eberle nebo Čechošvýcar Miroslav Šik, ocenila zejména „nekonvenčnost návrhu, se kterou se spíše než administrativní budově podobá otevřená veřejná instituce, čímž naplňuje vizi stavby orientované do budoucnosti.“ Porota rovněž pozitivně hodnotila „citlivé začlenění do okolní přírody a modularitu konstrukce, umožňující variabilní uspořádání vnitřních prostor i střídání plných a prosklených prvků fasády, či možnost etapizace.“

Ateliér Chybik+Kristof Architects & Urban Designers byl založen v roce 2010 dvěma absolventy Fakulty architektury VUT v Brně, Ondřejem Chybíkem (*1985) a Michalem Křištofem (*1986). Jedním z výrazných úspěchů bylo vítězství ve výběrovém řízení na realizaci českého pavilonu EXPO 2015 v Miláně, který byl následně oceněn mezinárodní nezávislou porotou. Vítěz soutěže by měl v roce 2018 vypracovat kompletní projektovou dokumentaci pro stavbu a spolupracovat i při výběru zhotovitele stavby. Lesy ČR vyhradily na zpracování projektové dokumentace, inženýrskou činnost a autorský dozor necelých 40 milionů korun. „O ceně budeme jednat, předpokládáme, že bude nižší,“ uvedl Daniel Szórád, generální ředitel Lesů ČR. Půjde-li vše podle plánu, stavět se začne v roce 2019, o rok později bude stavba dokončena. Cena stavby se odhaduje na 470 milionů korun bez DPH. Všechny soutěžní návrhy včetně trojrozměrných modelů, které vyrobili finalisté, byly veřejně vystaveny od 16. do 28. února v Galerii U Přívozu a k vidění budou ještě od 3. do 27. dubna v Knihovně města Hradce Králové.

<http://stavba.tzb-info.cz/budovy-s-temer-nulovou-spotrebou-energie/15454-drevostavba-pro-lesy-cr-je-navrzena-ve-standardu-s-temer-nulovou-spotrebou-energie>

Žďár: Nový vzhled Nádražní ulice vyberou ze tří nejlepších

Téma: Česká komora architektů

7.3.2017 Jihlavský deník Strana 3 Vysočina/Jihlavsko

LENKA MAŠOVÁ

Přestavba rušné třídy v centru Žďáru nad Sázavou začne za rok, podoba není dosud známa

Žďár nad Sázavou – První tři místa a jedno zvláštní ocenění udělila odborná porota v architektonické soutěži týkající se nového vzhledu žďárské Nádražní ulice. Na prvním místě skončil tým architektů ve složení Rudolf Grimm, Martina Grimmová, Oliver Kálnássy a Vladimír Fialka.

Porota ocenila zejména přehledný koncept liniového parku a funkční plán úpravy prostoru před nádražím.

„Vítězný návrh se přimkl k zástavbě po pravé straně cestou od nádraží do města, takže vytvořil takovou obchodní ulici. Zároveň to byl jediný projekt, který situaci neřešil paralelním pruhem přilehlým k silnici, ale rozšířil ulici po celé její šířce,“ sdělil žďárský starosta Zdeněk Navrátil.

Zda ale bude skutečně zrealizován vítězný projekt, se rozhodne v příštích týdnech. „Nyní bude probíhat takzvané řízení bez uveřejnění, kdy budou osloveny týmy architektů, které v soutěži obsadily první tři místa. Součástí jednání budou tři kritéria. Prvním je pořadí v soutěži, které zahrnuje šedesát procent bodového hodnocení, druhým honorář za projektové práce a třetím ekonomická přiměřenost návrhu. První v soutěži tedy ještě nemusí automaticky dělat projekt přestavby ulice,“ přiblížil Navrátil.

Nádražní ulice, jejíž rekonstrukce se uskuteční ve čtyřech etapách, začne úsekem od pošty ke kruhové křižovatce pod nádražím.

Stavební práce mají být zahájeny příští rok na jaře, samotné modernizaci ulice v režii žďárské radnice bude předcházet rekonstrukce kanalizačních a vodovodních rozvodů.

Žďárská radnice je s průběhem soutěže, v níž se posuzovalo celkem čtrnáct studií, spokojená. „Počet návrhů byl nad očekávání a jejich kvalita na velmi vysoké úrovni,“ uvedl městský architekt Zbyněk Ryška.

Uspořádání architektonické soutěže vyšlo město na přibližně čtyři sta padesát tisíc korun. První cena představuje odměnu ve výši sto sedmdesát tisíc, druhá sto tisíc a třetí šedesát pět tisíc. Pětatřicet tisíc korun bylo vyčleněno na mimořádné odměny.

Zbytek peněz podle starosty padne na administrativu, komisi, spolupráci s externím konzultantem a výstavu, při které budou studie představeny. S vítěznými studiemi se budou lidé moci seznámit i při květnovém setkání s občany. „Předpokládáme, že tam bude i vítěz, aby lidem zodpověděl jejich případné dotazy,“ dodal starosta Navrátil.

Architekt JAN HÁJEK má zahradu i park na dosah

Téma: Česká komora architektů

8.3.2017 Dům a bydlení Strana 4 Na návštěvě

ZDENĚK SMÍŠEK

Úžasných činžovních vil je v Praze na Hanspaulce více, ale ne každou i dnes obývají celé rodiny tak, jak si to představovali jejich stavitelé. Do jedné takové se před dvaceti lety přičlenil Jan Hájek. Jeho žena je také architektka a dům postavil její děda.

Hájkovi obývají s třemi dětmi poslední patro a při jeho rekonstrukci přestavěli i půdu na další bytovou jednotku, která je zatím královstvím nejstaršího – patnáctiletého – syna. „Kuchyňku jsme mu tam zrušili, protože to už by vůbec za námi nescházel,“ usmívá se pětáctyřicetiletý otec Jan.

PODLAŽÍ PRO KAŽDOU GENERACI

„Manželčin děda stavěl záměrně dům bez společné haly tak, aby se – na rozdíl od prvorepublikových sousedů – z domovního schodiště vstupovalo do jednotlivých bytů a každý tak měl při společném bydlení své soukromí. Funguje to dobře dodnes. Pod námi bydlí rodiče – také architekti – a ještě švagrová s rodinou, ti jsou typografové.“

Děti se mohou přelévat z patra do patra, takže často ani nevíme, u koho právě jsou, a stejně tak každý za sebou může zavřít dveře. Dobré je i to, že si tu už naši předkové hlídali zeleň a hustotu zástavby v zahradách. My máme navíc štěstí, že přes ulici je park.“

Ke studiu architektury a založení vlastní kanceláře – s dvěma kolegy – Atelier M1 se Jan Hájek dostal přes dětství v prostředí plném divů. Díky otci, který byl čalouníkem v dílnách Laterny magiky, poznal nejen muzické prostředí, ale i krásu řemesla. „Rád jsem si i kreslil a uvažoval o studiu scénografie.“

PŘÍNOS PRO SOUSTŘEDĚNÍ

„Vlastně jsem během let dospěl k poznání jednoduché věci – ke svému životu potřebuji zahradu a knihovnu. Ale musel jsem k tomu dospět, zmoudřet a zkusit to. A to je to nejtěžší. Bez zkušenosti člověk neví, o čem mluví.“

Takže se považuji za spokojeného člověka, protože i v práci jsme obklopeni zahradou – atelier máme v části (vedle je galerie) oranžerie u břevnovského kláštera. „Prostředí je pro soustředění na práci stoprocentně přínosem. Dnes se často mluví jen proto, aby se něco řeklo. Aniž by bylo úplně promyšlené, proč se to říká. Možná i proto při komunikaci s klienty ani tak nemluví, jako spíš kreslím. Často také při tom jde o první dojem – buď si rozumíme, nebo ne. A je to tak i při komunikaci mezi námi třemi v atelieru.“

UVOLNĚNÁ DISPOZICE

Byt pod střechou klasické vily skrývá originální řešení. Při zachování jednoho dětského pokoje a ložnice rodičů došlo i ke změně celé zbývající dispozice.

„Hodně jsme ji uvolnili. Bylo to tu, díky mnohým příčkám, tmavé a stíněné. Pustili jsme sem světlo a není tu vlastně ani žádná předsíň. Z propojené kuchyně s jídelnou a obývací částí jsou dva vstupy na čtvercovou terasu, kde podle počasí také trávíme spoustu času.“

Napsali jsme si na papír, jaké jsou priority: světlo, vzduch, výhled, volnost. Když se člověk rozhoduje, musí jít od celku k detailu. Otázky přibývají, a pokud nemáte určený rámec, tak se řešením technických problémů dostanete i tam, kam jste nechtěl. Každé řešení má více variant, a pokud se nedržíte dané osnovy, tak se dostanete k útržkovým řešením. A to je rozdíl mezi profesionálem a amatérem, který ke své škodě řeší jen střípky. Řešit tyto situace v páru a navíc také s architektkou je samozřejmě to nejtěžší,“ usmívá se náš hostitel s pocitem dobře dokončeného díla.

Promyšlených detailů – očima hosta těžko zaznamenaných na první pohled – je tu více. Hlavně jde o originální nábytek od truhláře. A už jen ty dvojité dveře v širokých zárubních, vybavené zabudovanými a vysunovacími prahy! Ticho je zde také ctěný prvek. I když je podlaha bezprahová.

„Architekt bývá pro manželskou dvojici stavitelů často i arbitrem, ale my jsme na to byli sami. O to bylo těžší vybírat řešení. A Šárka samozřejmě měla na něco jiný názor než já, ale vždy se ukázalo, že to, co nás spojuje, je silnější než rozdílný pohled na věc,“ usmívá se Jan. „Šetřit místem i tady znamenalo zbavit se chodeb. Předsíň u nás jsou vestavěné skříňně až ke stropu u vstupu, které jsou ale součástí celého obytného prostoru. Bydlení není nic jiného než uspořádání osobních věcí člověka.“

OSVÍCENÉ LÍBEZNICE

Atelier M1 má za dvacet let tvorby za sebou realizace ve veřejném prostoru, budovy institucí i rodinné domy. V nedávné době realizovali rekonstrukce veřejných budov (radnice, dům služeb) v Líbeznicích u Prahy. Příkladně proměny podoby centra si všimla i prestižní mezinárodní porota České ceny za architekturu – soutěže vypsáné Českou komorou architektů.

„Bylo pro nás zajímavé podílet se na něčem, co se dnes vymyká – bohužel – zavedenému měřítku, podle kterého musíme hlavně ekonomicky prosperovat, bez kulturního rámce. V tomto případě si ale radní v Líbeznicích osvíceně řekli, že když už vydávají veřejné prostředky, tak chtějí, aby výsledek investice do staveb měl i kulturní přínos. To byl začátek naší spolupráce. Na jejím konci nebylo rozhádané obyvatelstvo, rozkradené investice a podobné, tak často se u nás dějící okolnosti. Když tam dnes zavítám, stává se mi, že mě zastavují lidé a ptají se, co mají udělat třeba se svým statkem. Popovídáme a já většinou odpovím, ať se jej snaží zachovat. Rád a zdarma bych poradil i panu Kožíškovi, jak by zdobnou fasádu svého divadla mohl nechat udělat i jinak.“

Je dobré, když mají politici svoji vizi a nepřizpůsobují se populisticky jen veřejnému mínění. Pak se vše přetváří v konzum, lidi jako by nevěděli, co se životem, bloumají po obchodních centrech, vzniká chaos, což je znát na vesnici i v celé společnosti. Je dobře, že vedení obce v Líbeznicích takové není, a proto jsme tam mohli realizovat své projekty. Náš životní čas je omezený, a proto jsme chybuji, ale snažíme se dělat v nejlepší víře něco smysluplného. Po Mozartovi zůstala hudba, po architektce to jsou stavby. Když čtete knihu, je vzrušující, že se váš mozek setkává s mozkem autora, který třeba už ani nežije. Já se svůj život snažím přetavit do architektury. Knihu si otevřít nemusíte, ale architekturu kolem sebe vnímáte, i když si to třeba hned

neuvědomujete.“ * Architekt Hájek si s kolegy uvědomoval, že proměnou staveb v Líbeznicích riskují a berou lidem něco, na co už si zvykli, i když to nebylo hezké. „Ale i tady platí klasikovo, že detail musí odpovídat celku. Ani kostely vyčnívající nad střechy malých vesnic nejsou žádné katedrály. Přičemž žádný dům nebude vyšší než kostel, ale ani ten nebude vyšší, než si město žádá. To na rozdíl od renesance nemá bohužel žádnou souvislost s dnešními byznys plány. Ale demokracie musí sledovat veřejný zájem – třeba park místo autobazaru. A je dobře, že veřejnost architektura stále více zajímá.“

Brno odložilo hlasování o územním plánu. Starostové městských částí nemohou plánovat stavby

Téma: Česká komora architektů
7.3.2017 ct24.cz Strana 0 Regiony
spickovap

Brněnští zastupitelé odložili rozhodování o územním plánu. Projednají ho nejdříve za měsíc. Dokument, který reguluje to, co a kde se ve městě může stavět, by měl být vypracovaný a schválený do tří let. Ten dosavadní přestane platit. Z váhající radnice jsou nervózní někteří starostové městských částí. Nevědí totiž, jaká budou platit pravidla a nemohou tak řešit nové stavby ve svých čtvrtích.

Nerozhodnost brněnské radnice brzdí například plány vedení Brna – Židenic. Na místě prodejny fotbalových potřeb v Bubeníčkově ulici plánuje vybudovat nové byty, ale neví, jestli bude moci stavět a co případně vznikne v okolí stavby. „My nevíme, podle jakých not se bude hrát, tím pádem nevíme, jak tu územní studii vypracovat,“ říká místostarosta Brna- Židenic Petr Kunc (TOP 09).

Na zasedání zastupitelstva přišel problém řešit přímo s vedením města. Zastupitelé ale oproti předchozím prohlášením, budoucnost územního plánu v Brně neřešili. „Ta jednání ještě neskončila. Neskončila jasným závěrem, který by bylo možno předložit zastupitelům ke schválení,“ vysvětlil náměstek primátora města Brna Martin Ander (SZ). Starostové městských částí se bojí stavební anarchie

Územní plán, tedy systém map a nařízení, které například upravují výšku budov v dané oblasti, je hlavně pojistkou města proti možným výstřelkům developerů. Někteří starostové městských částí se obávají, že pokud magistrát včas nový dokument nestihne vytvořit, v Brně vypukne stavební anarchie.

Brno se rozhoduje mezi dvěma možnostmi. Dopracovat už téměř hotový územní plán, na kterém úředníci pracují už od roku 2002, nebo vypracovat dokument nový, podle aktuálních potřeb. A to je podle náměstka primátora Martina Andera varianta, kterou doporučují i městem objednané analýzy. „Pokračovat v tom původním konceptu znamená obrovská rizika pro město. Proces toho pořizování se táhne už řadu let, mezitím se několikrát měnil stavební zákon,“ doplnil Martin Ander. Město podle opozice ztrácí čas a radní hazardují

Opozice se bouří. Radní podle ní zbytečně hazardují. „Město Brno ztratilo už dost drahocenného času. Zejména tím, že náměstek Ander dlouho zastával právní názor, který se ukázal jako nesprávný. Tedy že město nemůže pokračovat v pořizování,“ říká opoziční zastupitel Jiří Oliva (ČSSD).

Brno může zůstat bez územního plánu. Starý je nevyhovující a nový město možná vypracovat nestihne

Začít tvořit územní plán od začátku vyžaduje čas. A ten Brno nemá. Za tři roky přestane dosavadní dokument platit. Do hry ještě můžou vstoupit někteří poslanci, kteří ve sněmovně navrhují prodloužení lhůty. Jestli se jim to podaří, není jisté. Proti se staví ministerstvo pro místní rozvoj.

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/2051598-brno-odložilo-hlasovani-o-uzemnim-planu-starostove-mestskych-casti-nemohou-planovat>

Budoucí architekti navrhli oživení Hückelových vil

Téma: Česká komora architektů
7.3.2017 polar.cz Strana 0 Nový Jičín
Petra Dorazilová

V aule radnice proběhlo představení prací studentů architektury, kteří navrhli nové využití Hückelových vil. Oba památkově chráněné objekty jsou ve zchátralém stavu a město hledá koncept jejich dalšího rozvoje. Budoucí architekti připravili pro inspiraci devět studií.

Kdysi architektonické skvosty, Hückelovy vily, odkoupilo město od soukromého vlastníka loni v červnu, a snaží se je zachránit. Nad tím, jak ztichlé domy oživit, se zamýšleli také studenti brněnské fakulty architektury. Vzniklo devět vizualizací, které vycházejí z historických možností objektů a také využívají jejich okolí. Město je teď představilo malou vernisáží v aule radnice.

“V těch vilách buď budou zase reprezentační společenské funkce, ale všechno se do těch vil nedostane, proto je obohacujeme ještě další dostavbou, takže tam máme v některých variantách společenský sál, v jiných máme ubytování, hotel, pak tam máme wellness centrum,” uvedla Helena Zemánková, Fakulta architektury VUT v Brně.

Myšlenky z návrhů studentů se mohou odrazit v připravovaném zadání architektonické soutěže. Právě pro její úspěšnou realizaci město vytvořilo speciálně k Hückelovým vilám poradní sbor.

“Tyto práce jsou přínosné, pro poradní orgán, pro město i pro veřejnost, aby bylo vidět, co všechno je možné a co není možné. Samozřejmě názory se budou lišit o to, že je to kulturní památka,” vyjádřil se Kamil Mrva, architekt, člen poradního výboru k Hückelovým vilám.

“Jsou to velice zajímavé náměty týkající se všech těch oblastí, které umožňuje územní plán, to znamená školství, kultura, volnočasové aktivity, sociální oblast, zdravotnictví,” dodal Jaroslav Dvořák (ČSSD), starosta Nového Jičína.

“Tyto dvě vily jsou podle mého názoru pro Nový Jičín jednou z nejdůležitějších historických památek, a je potřeba se k nim chovat citlivě. Tak aby na jedné straně šel vidět ten kontrast té historie a nového možného využití, ale třeba mě samotného lákají spíše věci, které jsou skoro neviditelné vůči těmto dvěma památkám, to znamená varianta do podzemí a varianta s prací se zelní a parkem je velice přínosná,” doplnil architekt Kamil Mrva.

Město musí nejen vymyslet smysluplné využití vil, ale jejich revitalizaci zajistit také finančně. Předběžné odhady hovoří o 200 milionech korun. Na jednání poradního výboru si radnice postupně zve potenciální spoluinvestory, například z univerzitního nebo zdravotnického prostředí.

Z auly radnice se práce studentů přesunou dolů do vestibulu, kde se je budou moci prohlédnout i lidé a také hlasovat o tom, která se jim nejvíce líbí.

Návrhy studentů zde budou vystaveny do konce března. Na 21. dubna pak radnice k záměru obnovy Hückelových vil připravuje také veřejné projednávání.

<https://polar.cz/zpravy/novojicinsko/novy-jicin/11000007581/budouci-architekti-navrhli-oziveni-huckelovych-vil->

Kaplického Rejnok spoléhá na dotace

Téma: Česká komora architektů
8.3.2017 ceskobudejovicky.denik.cz Strana 0 Z regionu
Hana Svítlová, Edwin Otta

České Budějovice - Nejistá budoucnost obklopuje záměr vybudovat v Budějovicích koncertní a kongresové centrum podle návrhu architekta Jana Kaplického.

"Pro stavbu jsou připraveny pozemky, Rejnok má vzniknout v areálu bývalých čtyřdvorských kasáren. Vize ale stále postrádá investora. Ani životaschopnost samotného provozu nevidí představitelé města růžově. Primátor Jiří Svoboda ale dodává, že Budějovičtí i přesto zůstávají nadále myšlence postavit Rejnoka nakloněni.

Třebaže čerstvě prezentovaná analýza tvrdí, že Rejnok bude po pěti letech existence schopen pokrýt své provozní náklady, radní jsou skeptičtí. „Kultura sama o sobě nemá šanci rejnoka uživit, otázkou je ale i vytíženost kongresové kapacity. Analýza mluví o dvou stech pořádaných akcích ročně. Podle našeho názoru se ale příliš nepočítá s konkurenčním prostředím. Podobné akce je schopno hostit třeba Výstaviště," míní primátor. Podle Antonína Kazila, předsedy Jihočeské společnosti přátel hudby (JSPH), je ale projekt realizovatelný a provozuschopný. Například počet 200 akcí pořádaných ročně v kulturním centru považuje za reálný. Také nepochybuje, že by si centrum na provoz vydělalo.

Jak ovšem podotýká náměstek primátora František Konečný, kdyby se budoucnost Rejnoka skutečně jevila jako výdělečná, neměla by Jihočeská společnost přátel hudby, která projekt Rejnoka připravuje, problém sehnat investora.

Problémem podle představitelů města je i to, že propočty životaschopnosti nekalkulují s umořováním investice. Ukazuje se, že bez veřejných prostředků se stavba neobejde. A podle radních je případná spolu-účast města ve vyšších částkách nemyslitelná.

Ohledně investora Antonín Kazil očekává pomoc veřejných fondů. „Jednali jsme o možnosti čerpat dotace na ministerstvu pro místní rozvoj," naznačuje, kde by bylo možné najít finanční podporu. Z vhodného dotačního programu by bylo podle něj možné čerpat až miliardu korun. Zbývající část by bylo nutné sehnat. Celkové náklady se odhadují zhruba na dvě miliardy korun. Antonín Kazil přitom částečně spoléhá i na pomoc Jihočeského kraje.

Nyní se chce soustředit na přípravu dokumentace pro stavební povolení, které je podmínkou pro žádost o kýženou dotaci. Od města žádá pozemky. Místo pro případnou výstavbu ovšem město nebude rezervovat déle než dva roky."

<http://ceskobudejovicky.denik.cz/z-regionu/kaplickeho-rejnok-spoleha-na-dotace-20170308.html>

Liberecká nemocnice už má návrhy, jak by mohl vypadat nový pavilon za miliardu

**Téma: Česká komora architektů
8.3.2017 ct24.cz Strana 0 Regiony
bemr**

Liberecká krajská nemocnice chystá výstavbu nového pavilonu urgentní medicíny za zhruba miliardu korun. Počítá se se vznikem jednotného příjmu, který zatím v nemocnici chybí. Kromě toho bude v pavilonu i ARO, neurologie nebo traumacentrum. Na střeše šestipodlažní budovy má vzniknout nový heliport. Výstavba má začít koncem příštího roku, nemocnice teď vybírá architektonický návrh.

Krajská nemocnice Liberec je největším zdravotnickým zařízením v regionu. Stávající kapacita přibližně 1000 lůžek už ale nestačí. „Už se nevejdeme do stálých kapacitních prostor a hlavně posíláme pacienta od čerta k ďáblu na různá vyšetření, takhle budeme v jednom baráku," dodává Luděk Nečesaný.

Stavba se musí obejít bez evropské dotace, hrazená bude pomocí úvěru. „Liberecký kraj počítá, že dá v příštích 20 letech na výstavbu nového pavilonu zhruba miliardu," dodává náměstek hejtmána pro zdravotnictví Přemysl Sobotka (ODS). Menšími částkami přispějí také města Liberec a Turnov. Architektonickou soutěž vyhrál SIAL

Nemocnice dostala do architektonické soutěže dostala 13 návrhů, porota z nich vybrala tři nejlepší a další tři ocenila. Žádný z návrhů sice nebyl optimální, to ale podle ředitele nemocnice Ludka Nečesaného ani nikdo nečekal. Cílem prý bylo získat od kvalitních architektů co nejvíce podnětů, které by se daly do projektu zakomponovat.

„My víme, které myšlenky chceme převzít z ostatních návrhů, a budeme se snažit přesvědčit vítězné projektanty, aby je zakomponovali do svého. Chceme, aby nám to medicínsky vyhovovalo," dodal Nečesaný.

Vítězem soutěže se stal SIAL, druhý byl Atelier Penta a třetí Domy. Mezi ně a další tři oceněné projekty nemocnice rozdělí na odměnách skoro pět milionů korun, z toho dva miliony získal vítězný návrh.

Zatím se ale neví, kdo bude novou nemocnici projektovat. Do jednacího řízení bez uveřejnění postupují první tři ateliéry, jako prvního osloví nemocnice SIAL. „Kdo to bude projektovat, by mohlo být vyřešené do dvou měsíců,“ doplnil projektový manažer modernizace nemocnice Luděk Černý.

Do fáze projektu navíc znovu vstoupí zdravotníci, aby nový pavilon co nejvíce vyhovoval z medicínského hlediska. „Musíme definitivně specifikovat, co kde bude. Zatím to byly jen návrhy, tak docela nahrubo. Teď budeme mnohem detailnější. Do diskuze budou přibrány i sestry,“ uvedl lékařský ředitel nemocnice Richard Lukáš. Unikátní „heliport - trojnožka“ půjde k zemi

Výstavba pavilonu by měla začít v závěru příštího roku v dolní části areálu nemocnice, přičemž stavební práce nemají omezit chod zařízení. Vzniknout by tam měl jednotný příjem, který nemocnice dosud nemá. V šestipodlažním pavilonu by měly být centrální příjem, operační sály, ARO, JIP, neurologie, iktová jednotka, traumacentrum i všeobecná chirurgie.

Na střeše má navíc vyrůst nová přístavací plocha pro záchranářské vrtulníky. Po dokončení tedy nejspíš půjde k zemi stávající unikátní heliport, který nemocnice postavila z evropských peněz za 40 milionů v době, kdy potřebovala udržet statut traumacentra. Na vrcholu trojnožky vrtulníky přistávají od roku 2014. Pro pacienty i lékaře bude nové řešení komfortnější. „Tak se omlouvám všem, kterým se líbí stávající heliport, ale bohužel bude odstraněn,“ dodává ředitel nemocnice.

V dolní části areálu by pak měl vzniknout i parkovací dům, jednou z variant je, že by parkoviště bylo pod zemí.

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/2051560-liberecka-nemocnice-uz-ma-navrh-y-jak-mohl-vypadat-novy-pavilon-za-miliardu>

Bál jsem se, že se do soutěže přihlásí málo zájemců, říká architekt

Téma: Česká komora architektů

9.3.2017 Vysočina - regionální týdeník Strana 3 Téma
LENKA MAŠOVÁ

Do klání architektů se pustilo celkem čtrnáct týmů, z nich bylo třináct českých a jeden zahraniční Žďár nad Sázavou – „Když jsme architektonickou soutěž připravovali, měl jsem z toho strach, bál jsem se, že se nepřihlásí dost zájemců,“ říká žďárský městský architekt Zbyněk Ryška k architektonické soutěži na nový vzhled Nádražní ulice. Přestavba ulice je plánovaná po etapách, první stavební práce mají začít na jaře příštího roku.

*** Proč jste měl strach, že se do soutěže přihlásí málo zájemců?**

Když jsme soutěž připravovali, dost lidí nás zrazovalo, že podobných soutěží je moc a že to pro renomované architektonické kanceláře není až tak atraktivní. Snažili jsme se soutěž prezentovat, jak to jen bylo možné, a podle výsledku myslím, že se to povedlo.

*** Architektonická soutěž byla anonymní?**

Kromě toho, že byla anonymní, byla rovněž kombinovaná – urbanistická, architektonická a krajinářská, veřejná a jednokolová, přičemž se jí mohli účastnit autorizovaní architekti České komory architektů a inženýři České komory autorizovaných inženýrů a techniků.

*** Jakou jste vy osobně očekával účast?**

Odhadoval jsem tak deset návrhů nejvíce, když to půjde dobře. Ze čtrnácti návrhů, z nichž je třináct dílem českých týmů a jeden zahraničního, mám opravdu velkou radost. Myslím si, že na dnešní dobu je to docela slušná účast.

*** Splňovaly odevzdané návrhy vaše představy co do očekávané kvality provedení?**

Myslím si, že soutěž byla obeslaná dostatečným množstvím solidních návrhů, což ostatně konstatovala i odborná porota. Mohly tak být uděleny všechny tři ceny i odměna, což nebývá vždycky pravidlem, když návrhy nejsou tak kvalitní. Získali jsme navíc díky soutěži také velké množství podnětů pro další postup regenerace celého území.

* Co se nyní bude ohledně návrhů, které se umístily na prvních třech místech, dít dál?

Město bude mezi oceněnými hledat partnera pro projekt k realizaci, takže autoři všech tří oceněných návrhů budou pozváni do jednacího řízení bez uveřejnění. Je to standardní postup při výběru dodavatele projektu. Tento projekt mu bude zadán v celém rozsahu. To představuje dopracování návrhu stavby, dokumentaci pro územní rozhodnutí a stavební povolení, realizační dokumentaci a pro výběr zhotovitele a také autorský dozor.

Nádraží? Liberec se nedohodl s architekty

Téma: Česká komora architektů

13.3.2017 Mladá fronta DNES Strana 16 Liberecký kraj

Jana Pšeničková

LIBEREC Jak bude vypadat nové autobusové nádraží a parkovací dům? O tom nakonec rozhodne návrh, který vzejde z pera šesti architektonických ateliérů.

Město totiž nakonec zrušilo architektonickou soutěž, do které se mělo přihlásit více než dvacíťka studií. Přes veškerou snahu se Liberci nepodařilo dohodnout s Českou komorou architektů (ČKA).

„Poslední překážkou byla výše odměn pro soutěžící. My jsme ji zvýšili z původních sto padesáti tisíc na čtyřista padesát tisíc korun, jenže Česká komora architektů počítala s jedním procentem nákladů na celou stavbu, což by znamenalo jeden a půl milionu korun. To pro nás bylo neakceptovatelné. Proto jsme tuto zakázku zrušili,“ informovala Jana Kodymová, mluvčí libereckého magistrátu.

Všechny návrhy chtějí ukázat Liberečanům

Pokud by Liberec nesplnil podmínky ČKA, hrozilo, že soutěž prohlásí za neregulérní. To by znamenalo, že se jí architekti nesmějí zúčastnit.

Město tak nakonec místo soutěže zvolilo takzvané paralelní zadání několika vybraným architektům. „To přinese i své výhody. Nebude tak drahé a zejména nám to umožní návrhy s jednotlivými architekty průběžně konzultovat,“ vysvětlil náměstek primátora Jan Korytář.

„Všechny návrhy pak také chceme ukázat veřejnosti a počítáme i s veřejným projednáním projektu,“ dodal náměstek.

Zakázku by tak město mělo dokončit s šesti ateliéry, které se chtějí na budoucí podobě parkovacího domu a odbavovací haly u nádraží podílet. Jedním z nich je i Petr Stolín.

Oprava čeká i sousední budovu Uranu

„Půjde o jakýsi zjednodušený návrh, termín odevzdání je 27. března. O vítězi pak rozhodne odborná porota,“ podotkl architekt.

Kromě Stolína se do projektu zapojí i ateliér Mjölks, Atakarchitekti, Projektový atelier David, SIAL a architekt Vojtěch Šrut. Mezi porotci se pak objeví například Jiří Suchomel a Miroslav Masák, za město pak Martin Čulík.

Nový parkovací dům a odbavovací budovy u autobusového nádraží mají nahradit stavební buňky a současné parkoviště. Město chce výstavbu, která přijde na zhruba 150 milionů korun, zaplatit z pětaosmdesáti procent z evropských dotací.

„Také jsme zahájili jednání o podmínkách případného odkupu okolních pozemků, se kterými sousedí budova Uranu. Ta by měla projít celkovou rekonstrukcí v příštím roce,“ dodala Kodymová.

Litvínov chce nový most do tří let, přípravy začaly

Téma: Česká komora architektů

13.3.2017 Mladá fronta DNES Strana 16 Severní Čechy
(tka)

LITVÍNŮV Na konci března začnou projektové přípravy pro demolici starého mostu v litvínovské Mezibožské ulici a výstavbu jeho nového nástupce. Radnice podepíše smlouvu s Markem Blankem, který se v loňském roce stal vítězem architektonické soutěže. Za projektovou přípravu zaplatí 3,2 milionu korun.

Přestože Blank se svými kolegy vyhráli architektonickou soutěž s nejlepším návrhem, Litvínov s nimi ještě bude projednávat doplnění studie a pak i samotného projektu. Soutěžní návrh totiž neřešil veřejný prostor pod mostem, který hodlají radnice i jeho obyvatelé využívat stejně jako dosud.

„Z veřejných projednání s občany vyplynuly požadavky, které chceme doplnit. Jde hlavně o zachování parkování a zeleně. Jestli tam bude i další využití, to záleží na architektovi, jak se s tím vypořádá,“ podotkla starostka Kamila Bláhová.

Při vyhodnocení soutěže se totiž objevily nápady, že by pod mostem mohla vzniknout třeba i venkovní galerie nebo tržnice, což by prostor dál oživilo. Také o tom může radnice s projektanty jednat.

Vedle toho, že už je znám projektant nového mostu, jsou jasné i hlavní termíny, jež jsou pro stavbu v hodnotě kolem 50 milionů důležité. Stavební povolení chce město mít příští rok v březnu, kdy hodlá i zahájit výběrové řízení na dodavatele. Z něj vyplyne i konkrétní cena za demolici starého a stavbu nového mostu. Samotná výstavba má začít v březnu 2019 a trvat dvanáct měsíců.

Torzo velkolepých plánů

Téma: Česká komora architektů

7.3.2017 Art + antiques Strana 60 Architektura
Matyáš Kracík

Na začátku Vinohradské třídy, hned nad Národním muzeem, stojí skrumáž „podivných“ staveb. Budovy někdejšího dispečinku tranzitního plynovodu a Federálního ministerstva paliv a energetiky zvané Transgas koupil developer s cílem nahradit je novou, výnosnou stavbou. Vzápětí se rozhořela občanská iniciativa za jejich záchranu. Jaká je pozice této architektury v kontextu naší dobové produkce?

Od konce 19. století stával na místě Transgasu uzavřený blok, ve kterém postupně docházelo k výměně starších domů za novější. Na přelomu 20. a 30. let minulého století byl vybudován palác Československého rozhlasu podle návrhu Bohumila Slámy, který byl v roce 1947 rozšířen do Balbínovy ulice. Proluka mezi budovou rozhlasu a nárožním domem s číslem popisným 343 vznikla roku 1939, kdy byl zbořen rozsáhlý Freidländerův pavlačový dům č. p. 365 a také dům č. p. 325 v Římské ulici. Oba pocházely ze 70. let 19. století. Proluka byla v roce 1965 rozšířena demolicí dalších čtyř domů na nároží Římské a Rubešovy ulice, která již souvisela s plánovanou výstavbou.

Původní záměr z roku 1965 počítal s vybudováním administrativního centra pražské plynárny. Na toto zamýšlené řešení byla roku 1966 vypsána architektonická soutěž, při níž nebylo uděleno první místo. Jedno ze dvou třetích míst získali architekti Ivo Loos a Jindřich Malátek z Plynprojektu, kteří byli posléze vyzváni k dalšímu rozpracování svého návrhu. Roku 1970 se Československo zavázalo vybudovat tranzitní plynovod přes své území ze SSSR do západní Evropy. Pro řídicí ústřednu tohoto plynovodu bylo rozhodnuto využít prostor v plánovaném centru pražské plynárny. K práci na projektu byl přizván Vojenský projektový ústav, konkrétně ateliér vedený Jiřím Eisenreichem, ve kterém pracoval i Václav Aulický. Nově vzniklý tým Loos, Malátek, Eisenreich, Aulický upravil původní návrh pro nové zadání – řídicí ústřednu tranzitního plynovodu (dispečink) a administrativní budovy Federálního ministerstva paliv a energetiky. Součástí areálu byly i obchody a služby. Interiéry navrhovali Jan Fišer a Josef Vrana, statiku Juraj Kozák. Později se do areálu, k fasádě budovy rozhlasu, včlenil ještě objekt Světové odborové organizace (SOF), kterou navrhl Alexej Peták. Se stavbou se začalo roku 1972, dispečink byl dokončen roku 1974, celý areál potom v roce 1978.

Koncept

Objekt řídicího centra byl koncipován jako plochý kvádr stojící na polootevřeném válci. V kvádru obloženém tmavými žulovými kostkami a prolomeném tenkým pásovým oknem sídlila dvojice sálových počítačů General Electric PAC 4010. Ve válci pod výpočetním centrem byl zavěšen kruhový dispečerský sál, pod kterým se nacházel už jen nástup a volný prostor. Kvádr výpočetního centra je kloubově uložen na seřiznuté železobetonové skruži podnože a zezadu podchycen dvěma šikmými ocelovými nosníky. Z „levitujícího“ kvádru vystupuje dvojice trub-tunelů ústících do administrativní části. Kloubové uložení a kamenný obklad byly navrženy z důvodu eliminace vibrací z okolního rušného prostředí a železničního tunelu, na kterém je dispečink založen.

Kancelářské budovy někdejšího Federálního ministerstva paliv a energetiky tvoří dvojice propojených identických věžových staveb na čtvercovém půdorysu, jejichž koncept vycházel z původního Loosova a Malátkova návrhu. Speciální nosnou konstrukci navrženou statikem Jurajem Kozákem tvoří rámový ocelový skelet s jedním středním a osmi obvodovými pilíři na fasádách, pro které byla použita továrně korodovaná ocel Atmofix. Toto konstrukční řešení se středovým komunikačním jádrem umožňovalo variabilní využití interiéru. Poslední podlaží má fasádu expresivně pojednanou v Atmofixu s pásovými okny, za nimiž se nacházely konferenční místnosti a vedení podniku. Původní fasáda řešená jako dvojitá odvětrávaná byla v 90. letech nahrazena novou.

Budova SOF napojená na štítovou zeď rozhlasu má odlišnou architekturu. Nad zvýšeným parterem se rozprostírá kompozice nejprve vystupujících a potom ustupujících celoprosklených podlaží.

Celý areál je rozčleněn do několika výškových úrovní, které propojují schodiště a rampy doplněné zábradlím ve formě trub evokujících plynovod. Na nároží Římské a Rubešovy ulice, pod úrovní chodníku, byla realizována kašna podle návrhu Iva Loose. Betonové koryto chrlilo vodu do nádrže ve tvaru oka přes kovovou kouli zavěšenou na řetězu, kterou již dnes na místě nenajdeme.

Měla tu být i řada dalších uměleckých děl od výtvarníků Olbrama Zoubka, Vladimíra Preclíka, Aleše Veselého, Františka Grosse, Josefa Lieslera nebo Jiřího Johna. Podle vzpomínky Václava Aulického však tehdejší schvalovací komise označila záměr za podvratnou akci mající za cíl narušit konsolidaci v oblasti umění ve smyslu Poučení z krizového vývoje a kompletně ho zamířila.

Pro pochopení hmotového návrhu architektů je třeba si uvědomit, že soubor Transgasu byl navrhován pro zcela jinou urbanistickou situaci. Plánovaná podoba severojižní magistrály v té době vypadala odlišně, než jak ji známe dnes, měla vést na estakádě umístěné v blízkosti plynárenského souboru, zhruba v místě domu ukončujícího Vinohradskou ulici (č. p. 343 z roku 1939), který měl být demolován. Mezi Transgasem a Národním muzeem neměl stát už žádný další dům a areál měl tvořit jakousi bránu do Vinohrad. Úroveň parteru měla plynule navazovat na okolní nově upravený volný pěší prostor pod estakádou. Místo toho byl prvorepublikový nárožní dům (č. p. 343) zachován, estakáda nebyla realizována a celý Transgas zůstal utopen bez plánovaných návazností. Estakáda byla navrhována zhruba ve výšce dispečinku, proto byla jeho střecha řešena jako pohledová, ale pohledů shora se nikdy nedočkala. Jde tedy skutečně o torzo původních velkolepých urbanistických představ a plánů.

Český high-tech

Pro uvědomění si umělecko-historického významu stavby je vždy dobré provést srovnání s dobovou produkcí. Stavba TransPohl gasu vnikla v průběhu 70. let 20. století, v období někdy označovaném jako pozdní moderna, jehož architektura bývá nejčastěji řazena ke stylu brutalismu. To však není zcela přesné, neboť ve světové architektuře jsou za brutalistní stavby považovány stavby výrazně utvářené pohledovým betonem, případně jinými surovými materiály. Architektura Transgasu má silně technicistní charakter, někdy označovaný pojmem hi-tech či metaforickým termínem mašinismus. Jde o snahu přenést strojové tvary do architektury. Pokud se však opět podíváme na mezinárodní kontext, zjistíme, že o stylu hi-tech můžeme v České republice mluvit jenom u malé skupiny staveb. Ze sledovaného období je bezpochyby nejvýznamnější vysílač na Ještědu. Architektura Transgasu není vytříbený hi-tech. Za odpovídající stylové zařazení tohoto souboru považují technicismus s brutalistními prvky. Budova SOF spadá do skulpturalismu. Přesné zařazení jistě není podstatné, chtěl jsem pouze upozornit na nevhodně rozšířené označení brutalismus.

Nutno podotknout, že se ve stylovém zařazení poválečné architektury odborníci úplně neshodují. V razantně technicistním pojetí navrhovalo v 70. letech v Československu jen minimum architektů. Naprostá většina brouzdala ve vodách, řekněme, „unaveného“ skulpturalismu s prvky brutalismu. Mezi nejvýznamnější představitele tuzemského technicismu patří právě tým autorů Transgasu a dále architekti libereckého Sialu, jehož nejvýznamnější stavbu představuje zmíněný vysílač na Ještědu budovaný v letech 1966–1973 podle návrhu Karla Hubáčka, Zdeňka Zachaře, Zdeňka Patřmana a interiéristy Otakara Binara. Další mimořádně významnou stavbu Sialu (který se roku 1971 musel nedobrovolně přičlenit ke Stavoprojektu) představoval obchodní dům Ještěd v Liberci stavěný v letech 1970–1979 podle projektu Karla Hubáčka a Miroslava Masáka, zdemolovaný v roce 2009.

Tým architektů, který se etabloval při stavbě Transgasu, realizoval i další výrazně technicistní stavby. Patří sem Automatická telefonní ústředna v Dejvicích (1975–1978) a Tranzitní telefonní ústředna v Hradci Králové (1977–1982). Žižkovský televizní vysílač (1985–1992) navrhoval Václav Aulický již bez zmíněných kolegů (pouze se statikem Jurajem Kozákem) a po revoluci se pak od ryze technicistního pojetí architektury odklonil. K technicistnímu proudu v architektuře 70. let 20. století můžeme rovněž přiřadit některé polohy manželů Machoninových (Dům bytové kultury či Kotva v Praze) nebo např. Růženy Žertové (OD Prior v Pardubicích). Architektura souboru Transgasu a další stavby jeho tvůrců, stejně jako několik realizací Sialu, patří bezpochyby k nejvýraznějším projevům technicistní architektury 70. let 20. století v někdejším Československu, a lze je proto směle označit za ojedinělé.

Dnes

Areál v průběhu let pochopitelně prošel změnami a úpravami. Budova dispečinku ztratila svoji funkci, administrativní budovy se však až donedávna využívaly. Kromě vyměněného obvodového pláště je exteriér kancelářských budov ministerstva paliv poměrně autenticky zachován, jejich architekturu definují hlavně původní ocelové konstrukce z továrně korodované oceli Atmofix. K původně volně průchozí válcové podnoži dispečinku byly přistavěny prosklené prostory klientského centra VZP, které architektuře jistě nepomohly. Všechny tubusy exteriérového zábradlí získaly neutrální zlatavý nátěr, který nahradil původní radikálnější modrou barvu. Exteriér budovy SOF zůstal v původní podobě. Interiéry budov jsou zachovány pouze fragmentárně. Původní jsou reprezentativní schodiště v dispečinku a vstupní hale kancelářských budov, dále pak některé obklady či zábradlí.

Posudte sami, zda neuskutečněný urbanistický plán vytváří natolik tristní situaci, že musí být řešena demolicí stavby, která má v dějinách naší architektury důležité a vzácné postavení.

Transgas Areál bývalého Plynárenského centrálního dispečinku Transgas a Ministerstva paliv a energetiky, 1966–78 autoři: Václav Aulický, Jan Eisenreich, Ivo Loos a Jindřich Malátek adresa: Vinohradská ul. 8, Praha 2

O autorovi text Matyáš Kracik, Autor je architekt a památkář.

Stanice metra Hlavní nádraží původně vznikla pro podzemní tramvaj

Téma: Česká komora architektů

12.3.2017 prazsky.denik.cz Strana 0 Moje Praha

ČTK

Praha - Nejstarší stanicí pražského metra je Hlavní nádraží, která se začala budovat ještě v době, kdy podle plánů měla v Praze jezdit podpovrchová tramvaj. Pět měsíců poté, co se 15. března 1967 u železničního uzlu poprvé kloplo do země, však československá vláda rozhodla o tom, že se v pražském podzemí objeví klasické metro. Rozestavěná stanice se však už nepředělávala, a proto je na Hlavním nádraží pro pražské metro netypické boční uspořádání nástupišť.

"Důvod je jednoduchý, vozy podpovrchové tramvaje měly mít dveře na pravé straně podobně jako ty běžné (zatímco u vozů metra lze vystupovat na obě strany). Stopy po původních plánech ostatně nese i druhá stanice, která se začala rodit ještě před změnou kurzu, Muzeum na dnešní trase C, s níž stavbaři začali v květnu 1967. Ta je neobvykle prostorná, projektanti totiž navrhli, že na Muzeu vzniknou čtyři koleje pro dvě trasy, mezi kterými se mělo přestupovat přes vyvýšené patro.

Stavba trvala sedm let

Do provozu se stanice Hlavní nádraží dostala po sedmi letech od zahájení stavby, v květnu 1974, a to spolu s prvním úsekem pražského metra mezi Sokolovskou (dnes Florenc) a Kačerovem.

V té době už nad ní rostla nová odbavovací hala železniční stanice architektů Josefa Dandy, Jana Bočana, Julie Trnkové, Zdeňka Rothbauera a manželů Aleny a Jana Šrámkových. Hala, jejíž podoba vzešla z architektonické soutěže pořádané začátkem 70. let, byla zcela dokončena až v roce 1979.

Hlavní nádraží je v síti pražského metra netypické zejména svými bočními nástupišti, není ale jedinou takto koncipovanou ze 61 stanic. Podobné řešení zvolili projektanti na první trase v případě Vyšehradu (původně Gottwaldova), kde jiný působ ani nepřipadal v úvahu kvůli tomu, že leží těsně u výjezdu z Nuselského mostu.

Boční nástupiště pak mají i některé stanice na koncích nejnovějších úseků metra (Střížkov a Prosek na trase C, Černý Most na trase B a Nemocnice Motol na trase A).

Vedle netradičního řešení nástupišť, které často komplikuje přestupy lidem, kteří si v metru spletou směr, se Hlavní nádraží vyznačuje ještě jednou zvláštností. Tunel mezi touto stanicí a Muzeem je vůbec nejkratším úsekem pražského podzemky, měří jen 425 metrů.

Podle přepravního průzkumu z listopadu 2015 projde ve všední den Hlavním nádražím 75.121 cestujících (pro srovnání, nejvytíženější nepřestupní stanicí je I. P. Pavlova, také na trase C, kterou využívá 102.379 cestujících).

O cestování pod zemí se uvažovalo už v roce 1898

Vedení trasy podzemní dráhy kolem nejdůležitějšího pražského železničního uzlu se objevovalo už v plánech na výstavbu metra z meziválečného období. A je to logické, vzhledem k významu, který Hlavní nádraží dodnes má. Historie úvah o přesunutí dopravy v Praze do podzemí je přitom ještě starší, nápad poprvé přednesl majitel pražského železářství Ladislav Rott v roce 1898. Jeho návrh, podobně jako idea městského inženýra Bohuslava Vondráčka z roku 1912 na podzemní tramvaj, se ale realizace nedočkal.

Podobně dopadly i návrhy z 20. a 30. let, ačkoli začátkem 40. let, tedy již za protektorátu, byly plány na vybudování trojice tras pražského metra v pokročilém stádiu příprav. V dekádech po konci války však začala být dopravní situace v centru Prahy neúnosná a další odkládání jejího řešení nebylo možné. V červnu 1965 vláda nakonec schválila realizaci projektu podpovrchové tramvaje, ve výhledu se uvažovalo s přestavbou na klasickou podzemní dráhu.

V lednu 1966 tak v centru města začaly přípravné práce a na které na jaře dalšího roku se už stavěly první dvě stanice. V srpnu 1967 ale vláda rozhodla o stavbě metra bez mezietapy s podpovrchovou tramvají a plány se musely předělat. Za necelých sedm let byl hotov první úsek na lince C, po druhé trase A začaly jezdit vlaky v roce 1978, třetí trasa B se rozjela v roce 1985. S nejnovější částí "áčka" otevřenou na jaře 2015 má nyní metro 61 stanic a měří 65,6 kilometru.

http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/stanice-metra-hlavni-nadrazi-puvodne-vznikla-pro-podzemni-tramvaj-20170312.html

---

Začíná Fórum krajinářské architektury České komory architektů

**Téma: Česká komora architektů
13.3.2017 imaterialy.cz Strana 0**

Česká komora architektů v březnu zahájí sérii vzdělávacích přednášek a diskusí zaměřených na témata v krajinářské architektuře. Vzdělávací program Fórum krajinářské architektury ČKA vznikl na základě rostoucí poptávky o přednášky a diskuse v rámci mezioborové vzájemnosti a sounáležitosti. Přednášky se budou konat v sídle ČKA, Josefská 34/6, Praha 1.

Harmonogram:

24. 3. 2017 Dotační možnosti MŽP a OPŽP

12. 5. 2017 Územní studie krajiny a územní studie veřejných prostranství

21. 6. 2017 Místo územních systémů ekologické stability v zelené infrastruktuře krajiny

15. 9. 2017 Spolupráce krajinářských architektů a architektů

12. 10. 2017 Krajinářská architektura v územním plánování

24. 11. 2017 Hospodaření s vodou v krajině městské i volné

První přednáškový den krátce představí aktuální dotační tituly na revitalizace a realizace krajinářských staveb a výsadeb vegetace, které jsou přidělovány MŽP. Přednášející na semináři budou prakticky radit na základě svých letitých zkušeností a doporučovat postupy v otázce využití dotačních titulů – OPŽP a Národních programů MŽP dotýkající se krajinářské architektury. Hlavním zaměřením semináře jsou ukázky z praxe a předání osobních zkušeností s problematikou projektů krajinářských staveb a vegetačních úprav, jejichž realizace je v určitém rozsahu možná dotovat z programu OPŽP nebo MŽP. Dozvíte se, jaké jsou podmínky a postupy při žádostech o dotace, při projektování potřebných dokumentací i při následné realizaci staveb. Budou prezentovány konkrétní projekty, které z dotačních titulů byly realizovány (příklady z intravilánu i extravilánu našich sídel). V průběhu dne proběhne mezioborová diskuse o slabých a silných stránkách dotační politiky. Podrobný program a možnosti přihlášení najdete [zde](#).

Ačkoliv je struktura Fóra krajinářské architektury připravena v rámci celoživotního vzdělávání autorizovaných architektů ČKA, přednáškový cyklus mohou navštívit i ostatní zájemci, kterých se témata profesně dotýkají: zaměstnanci státní správy, projektanti či realizátoři krajinářských i pozemních staveb. Studentům je vstup v případě dostatečné kapacity rovněž umožněn.

http://imaterialy.dumabyt.cz/rubriky/aktuality/konference-seminare/zacina-forum-krajinarske-architektury-ceske-komory-architektu_44511.html

---

Šlechtovka chátrá dál

Téma: Česká komora architektů
14.3.2017 Metro Strana 6 Praha
ROBERT OPPELT

Město vybere novou firmu, která památku opraví.

Celé je to jako špatná pohádka, co nikdy nedokáže dospět k dobrému konci – Praha chce opravit Šlechtovu restauraci. Nekonečný příběh barokního letohrádku a později vyhlášené výletní restaurace ve Stromovce ale stále není u konce, protože metropole zrušila soutěž na firmu, která měla objekt opravit.

Magistrát podle vyjádření mluvčího Víta Hofmana, na které upozornil deník E15, obdržel na konci února námítky společnosti Hochtief, která v soutěži skončila na druhém místě, podané proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky. Praha výběr přezkoumala a po ověření uvedených námitek stěžovateli vyhověla. „Po podrobné kontrole dokumentace veřejné zakázky jsme zjistili, že firma Pracom nedisponuje všemi příslušnými živnostenskými oprávněními,“ potvrdil Hofman. Magistrát zrušil rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky a provede nové posouzení a vyhodnocení nabídek. Pracom nabídl z uchazečů o zakázku nejnižší cenu – 101 milionů korun bez DPH, zatímco předpokládaná cena byla městem stanovena na 169 milionů.

***

Tolik milionů 169 Tolik milionů korun je připravena Praha investovat do opravy památky poničené vandaly, požárem, povodní, tunelem Blanka, chátráním a především desítkami let marného čekání na generální opravu. Dočkat by se mohla už příští rok.

Epopej zakotví na Těšnově. Budovu vyřeší soutěž

Téma: Česká komora architektů
14.3.2017 Pražský deník Strana 4 Praha / Zprávy
Foto: ČTK

Vedení Prahy vypíše architektonickou soutěž na podobu budovy galerie pro Slovanskou epopej Alfonse Muchy. Budova by měla stát na Těšnově. Rozhodli o tom včera pražští radní. Návrh zadání, podklady či harmonogram by měly být hotovy do letošního září. Kdy město budovu začne stavět a na kolik vyjde, není jasné. Epopej je nyní vystavena v Japonsku. Tamní organizátoři výstavy požádali českou metropoli o její prodloužení. Zda Praha vyhoví, není jasné. (čtk)

Hledá se tvář pavilonu za miliardu

Téma: Česká komora architektů
15.3.2017 Mladá fronta DNES Strana 13 Kraj Liberecký
Jana Pšeničková

Nemocnici čeká výstavba moderního pavilonu za miliardu korun. Svě místo v něm najdou špičková lékařská oddělení. V areálu vyrostě i nový parkovací dům.

LIBEREC Sešlo se jich třináct, jen jeden ale mohl vyhrát. Podle něj teď má liberecká nemocnice postavit pavilon urgentní medicíny. Bude stát miliardu a své místo v něm najdou špičkové lékařské obory. Pacienti už za nimi nebudou muset jezdit do Prahy či Hradce Králové.

Zatím má vítězný návrh, který v architektonické soutěži vybrala devítičlenná porota, jednu vadu. Je o tři sta milionů dražší, než si nemocnice a její akcionáři mohou dovolit. Podle Jiřího Bučka, architekta ateliéru Sial, který soutěž vyhrál, je ale prostor, kde ušetřit. „Snažíme se s návrhem pracovat a lze v něm provést drobné půdorysné i výškové redukce. Pak ta cena půjde dolů,“ řekl architekt.

Podle něj bylo obtížné vypořádat se jak s požadavky lékařů jednotlivých oddělení, tak i s celým areálem nemocnice. Soutěž se totiž nezaměřovala pouze na jeden pavilon, ale řešila kompletní modernizaci. „Je určitě jednodušší postavit novou nemocnici takzvaně na zelené louce, jenže na to by údajně namísto jedné miliardy bylo potřeba sedm. A ty k dispozici nejsou. Důležitým momentem tak pro nás byla urbanistická stránka,“ zmínil Buček. Pavilon urgentní medicíny má vyrůst v místech současné interny. Přemístit se musí také energocentrum, které bude podle návrhu součástí nového parkovacího domu. Kvůli němu půjdou k zemi domy v Kristiánově ulici.

Lékař: Pavilon je obrovská šance pro celý kraj

Podle Richarda Lukáše, lékařského náměstka nemocnice, má pavilon vyřešit tři největší nedostatky, které současný areál trápí. Jsou jimi roztržitost péče, absence urgentního příjmu a improvizace. Často totiž lékaři pracují v nevyhovujícím prostředí. „Ztratili jsme prostor se rozvíjet, už není kam umístit nové technologie. Od roku 1990 šla nemocnice medicínsky nahoru, nabízíme superspecializovanou péči, nicméně jsme limitováni mimo jiné i tím, že průměrné stáří nemocničních budov je sedmdesát let. Nový pavilon je obrovskou šancí pro celý kraj,“ přiblížil Lukáš.

Jak upozornil ředitel nemocnice Lukáš Nečesaný, do stavby urgentního příjmu je ještě daleko. „Aktuálně musíme dojednat s jedním ze tří vítězů podrobnou podobu nového pavilonu, a také cenu, kterou za projekt a hlavně za celou stavbu budeme muset zaplatit,“ prohlásil ředitel. Stavenišťem by se podle něj mohla nemocnice stát až mezi lety 2020 až 2022.

„Splní se mi sen, o kterém jsem snil už jako lékař. A jsem rád, že nový pavilon vyrostе právě v této lokalitě, ne v nějaké jámě v Kunraticích ani na letišti,“ zmínil Přemysl Sobotka, krajský radní pro zdravotnictví. Studio Sial, jehož návrh porotci zvolili coby nejlepší, získal v soutěži i dvoumilionovou odměnu, druhé místo a jeden a půl milionu korun si odnesl Atelier Penta a 750 tisíc korun porotci přisoudili studiu Domy. Všech třináct návrhů může nyní obdivovat i veřejnost. K vidění jsou až do 24. března ve vestibulu budovy G Technické univerzity. Od 27. března až do 7. dubna se pak přestěhují do libereckého nákupního centra Plaza.

Na nápady konkurence se přišel podívat i architekt Radim Kousal. Jeho ateliér SIADESIGN ostatně ze soutěže také neodešel s prázdnou. Jako odměnu si od porotců odnesl 250 tisíc. Z vítěze, který navrhl zřejmě budoucí podobu pavilonu, příliš nadšený nebyl. „Je to takový klasický pavilonový návrh, který už se moc po světě nestaví. A myslím, že do budoucna neumožní příliš progresivní variabilitu. Nicméně lékaři to takto chtěli a porotě se líbil,“ zmínil architekt, kterému se více zamlouval návrh, který skončil na třetím místě.

Který z návrhů se vám líbí nejvíce? Diskutujte na liberec.idnes.cz

---

Česká cena za architekturu vstupuje do 2. ročníku

Téma: Česká komora architektů

9.3.2017 Materiály pro stavbu Strana 8 Aktuality - Soutěže

tisková zpráva ČKA

Česká komora architektů vyhlásila 2. ročník České ceny za architekturu. Architekti do ní mohou svá díla přihlašovat od 18. ledna do 21. dubna 2017.

Stejně jako v úspěšném pilotním ročníku se cena ČKA opře o sedmičlennou mezinárodní porotu, odbornou akademii či celoroční a regionální propagaci architektury. Soutěžní přehlídka je otevřena architektonickým realizacím postaveným na území České republiky za posledních pět let. Přihlašování opět proběhne formou on-line formuláře a není spojeno s žádnými náklady ze strany soutěžících architektů.

O výsledcích bude rozhodovat mezinárodní odborná porota, která v červnu 2017 do užšího okruhu vybere cca 50 nominovaných děl. Z tohoto okruhu porota následně vybere zhruba 5 až 10 prací, kterým bude uděleno čestné označení Finalista ČCA, a z nichž porota zvolí držitele hlavní ceny. Uděleny budou také ceny za výjimečný počin, jejichž výběr provádí Akademie a Grémium ČCA. Rozdány budou rovněž mimořádné ceny, jejichž laureáty navrhnou partneři ceny.

Práci českých architektů bude opět hodnotit sedm erudovaných zahraničních expertů. Členy mezinárodní odborné poroty pro rok 2017 jsou Matija Bevk (Slovinsko), Jiří Oplatek (ČR/Švýcarsko), Doris Wälchli (Švýcarsko), Jakub Szczęsny (Polsko), Eelco Hooftman (Nizozemsko), Marianne Loof (Nizozemsko) a Ľubomír Závodný (Slovensko).

Jako velmi významný institut se v pilotním ročníku ceny ukázala být Akademie České ceny za architekturu. Ta zahrnuje více než 300 českých architektů, teoretiků či publicistů včetně finalistů České ceny za architekturu 2016. Úloha Akademie spočívá v tom, že kromě děl, jež přihlásí autoři sami, aktivně vyhledává díla dosud nepřihlášená a vyhlášovatele na ně upozorní. V loňském roce akademie vytipovala 163 projektů, jejichž autory Česká komora architektů na doporučení Akademie následně vyzvala k přihlášení do soutěže. V gesci Akademie jsou rovněž nominace na výjimečný počin v oblasti architektury.

Harmonogram Cen za architekturu

- * 18. ledna 2017 – Otevření přihlášek realizací do ČCA 2017
- * 3. března–2. dubna 2017 – Výstava ČCA 2016, Galerie architektury Brno
- * 31. března 2017 – Ukončení přijímání podnětů na přihlášení realizací od Akademie ČCA
- * 21. dubna 2017 – Ukončení přihlášek do ČCA 2017, ukončení přijímání nominací na Výjimečný počin od Akademie ČCA
- * 24. dubna–31. května 2017 – Hlasování mezinárodní poroty o nominovaných projektech ČCA 2017
- * Červen 2017 – Nominační večer ČCA 2017, Architekti na jedné lodi
- * Červen–říjen 2017 – Jednání poroty ČCA 2017 v ČR, výběr finalistů a držitele hlavní ceny ČCA 2017, hlasování Akademie ČCA o cenách za Výjimečný počin, výběr držitelů mimořádných cen
- * Listopad 2017 – Galavečer ČCA 2017, výstava ČCA 2017

Podrobné informace o České ceně za architekturu najdete na www.ceskacenaarchitekturu.cz a na facebookové stránce CCA.

Třebíč chce vsadit na nápady architektů

Téma: Česká komora architektů

14.3.2017 havlickobrodsky.denik.cz Strana 0 Z regionu

František Vondrák

Třebíč - Vedení Třebíče právě v těchto dnech vybírá nového městského architekta. Spolu s ním by rádo začalo pořádat i architektonické soutěže. První by měla být na podobu kašen na Karlově náměstí, další řešit prostor u autobusového nádraží.

"Vedení města se chce ještě v tomto volebním období pustit do revitalizace Karlova náměstí. Součástí nové podoby by měly být také dva vodní prvky v podobě kašen. Jejich vzhled chce vybrat pomocí architektonické soutěže. „Měli bychom ji uspořádat již ve spolupráci s novým městským architektem, na něhož právě v těchto dnech probíhá výběrové řízení. Počítáme s tím, že by se měla uskutečnit ještě letos," sdělil starosta Třebíče Pavel Janata (KDU-ČSL).

A nemusí do budoucna zůstat pouze u ní. Najít zajímavé návrhy chtějí radní také pro řešení ulice Vítězslava Nezvala u autobusového nádraží. „Dnes je to prostor, který působí bezradně. Není to ulice ani náměstí. S tím počítáme na příští rok," popsal starosta.

Důvodem řešení právě tohoto prostoru je také plánování dalšího zmenšení současného autobusového nádraží a přesunu více linek na dopravní terminál u vlakového nádraží. To v současné době není možné kvůli velkému počtu autobusů, které na nádraží přijíždí v jeden čas a na terminál by se nevešly. Změnit by to mohl nový dopravní systém veřejné dopravy, který plánuje krajské hejtmanství.

„Jízdní řády by mimo jiné měly být upraveny tak, aby již nedocházelo k jednorázovým odjezdům autobusů. Naopak se zavede taktový jízdní řád. Do hlavních směrů bude autobus odjíždět například každou hodinu či půlhodinu," vysvětlil vedoucí třebíčského odboru dopravy Aleš Kratina.

Díky tomu bude možné zavést k dopravnímu terminálu větší počet spojů a zredukovat počet zastávek na autobusovém nádraží.

„Máme s Krajem Vysočina předběžnou dohodu, že v centru zůstane průjezdná autobusová zastávka zatím pracovní o obsahu šesti autobusových stanišť, kde každý autobus jedoucí západním směrem bude

zastavovat. A přestupový uzel se přesune k vlakovému nádraží. Nicméně k tomu dojde až v delší časové perspektivě, kdy se zavedou nové jízdni řady," popsal Kratina.

Obě soutěže chce město připravovat již s novým městským architektem. Toho vybírá právě v těchto dnech.

Pět přihlášených

Do výběrového řízení přišlo vedení města celkem pět přihlášek. Vybrat toho nejlepšího pro Třebíč má komise při pohovorech. V komisi jsou kromě zástupců města čtyři architekti, včetně bývalého třebíčského městského architekta Lubora Herzána.

Při vyhlášení výběrového řízení si vedení města přálo, aby nový městský architekt začal pracovat již od začátku dubna."

<http://havlickobrodsky.denik.cz/z-regionu/trebic-chce-vsadit-na-napady-architektu-20170313.html>

Podél Cidliny budou Jičínáci korzovat, bloudit i sportovat

Téma: Česká komora architektů

14.3.2017 jicinsky.denik.cz Strana 0 Moje Jičínsko

Redakce

Jičín - Vedle největšího jičínského sídliště Nové Město má vzniknout odpočinková zóna za více než 50 milionů.

"Podél řeky Cidliny se v budoucnu budou Jičínáci nejen procházet a odpočívat, ale u největšího jičínského sídliště Nové Město má vzniknout i plocha pro sportovní aktivity, odpočinková místa, grilovací koutky, herní místa pro děti, případně plochy pro in-line bruslení i vodní plochy. Radnice se letos pokusí znovu získat na projekt za více než 50 milionů dotaci 25 milionů korun. Pokud město podporu získá, vznikala by zóna s parkem v horizontu asi pěti let. Do její tvorby se zapojí i místní.

Oddychová zóna Náklady na vybudování odpočinkové zóny podél Cidliny jsou více než 50 milionů korun. Město žádá už podruhé o dotaci v Programu Nadace proměny, kde může získat až 25 milionů korun.

Radnice po konzultaci s Nadací Proměny oslovila vloni školáky a výsledkem bylo přes 70 zdařilých prací, které nastiňovaly, jakým směrem by se měl Jičín při zřizování klidové zóny vydat. Děti by tu chtěly mít lanové centrum, altán, venkovní posilovnu, bludiště, cyklostezku, horolezeckou stěnu, piknikovou louku nebo trampolínu. Myslely ale i na toalety nebo automat na pečivo. Padly také návrhy na maxi hru 'Člověče nezlob se', kopec na sáňkování, autodráhu, tabuli na malování, stromovou rozhlednu a model města Jičina.

PLACENÉ PARKOVÁNÍ

Další zapojení místních se týkalo parkování. Z celkem 121 anketních odpovědí vyplynulo, že více než čtvrtina dotázaných by měla zájem o parkovací stání nebo garáž.

Městu se podařilo vykoupit všechny pozemky a prosadit u ČEZ přeložení vedení vysokého napětí. „Na základě posunu v projektu jsme se rozhodli ke konci března o nadační podporu z Nadace Proměny znovu požádat. Získat můžeme až 25 milionů. Dalších asi 30 milionů se město zaváže v příštích pěti letech do lokality investovat. Nadace by pak městu měla pomoci nejen s realizací, ale i s přípravou architektonické soutěže," vysvětluje projektová manažerka Štěpánka Kolcová.

Projekt „Odpočinková zóna Cidlina" obnáší úpravu prostranství mezi Cidlinou a sídlištěm Nové Město. Mimo parkové úpravy zde má vzniknout i prostor pro parkování.

(kov, md)"

http://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/podel-cidliny-budou-jicinaci-korzovat-bloudit-i-sportovat-20170314.html

Vizuální smog: Přemíra reklamy a dopravních značek ovlivňuje naše životy, varuje architekt

Téma: Česká komora architektů

14.3.2017 magazin.aktualne.cz Strana 0 Bydlení

Petra Jansová

Rozhovor s architektem a popularizátorem architektury Petrem Kučerou o podobě veřejného prostoru. Co konkrétně lze považovat za degradaci veřejných prostranství?

Co konkrétně lze považovat za degradaci veřejných prostranství?

Degradace veřejných prostranství se dá obecně definovat jako snížení jejich pobytové kvality nežádoucími prvky a činnostmi. Veřejná prostranství mají sloužit lidem, a to i podle zákona. Má několik vzájemně se kombinujících forem. Může být estetická (nevkusné lavičky a mobiliář), vizuální (například přemíra reklamy nebo dopravního značení), funkční (parkující auta, která brání dalšímu využití). Znehodnocovat pobyt lidí může i přemíra komerčních aktivit, špatné osvětlení nebo hluk.

Může mít přemíra dopravního značení nebo venkovní reklamy i negativní vliv na veřejnost?

Určitě má. Podoba veřejných prostranství do jisté míry vzdělává veřejnost, formuje její estetické cítění, vztah k danému místu a vytváří prostor pro interakci. Má zásadní vliv na vnímání dané lokality, ale i celkového obrazu města a jeho image. Veřejná prostranství jsou vizitkou města. Existuje souvislost mezi jejich pobytovou kvalitou a cenou okolních nemovitostí.

Jak jsou na tom česká města s kvalitou veřejných prostranství ve srovnání s těmi zahraničními?

Zatím máme stále co dohánět, abychom se dostali na úroveň západoevropských metropolí. Obecně se dá říct, že pobytová kvalita veřejných prostranství v evropských městech začala být degradována ve druhé třetině 20. století a svého vrcholu dosáhla v 60. a 70. letech.

Jak se funkce veřejných prostranství změnila právě v této době?

Člověk byl z veřejných prostranství vytlačován a prim hrála doprava, zejména ta automobilová. Vznikaly podchody, nadchody, dálniční estakády; vše, aby auto projelo co nejrychleji a nic mu nestálo v cestě. Rozvíjela se infrastruktura a do ulic ve větší míře vstoupily ryze utilitární prefabrikované prvky, jako například elektrické skříně (tzv. kapličky), poklopy, stožáry, dopravní značky, semaforey, zábrany vjezdu, zábradlí a další bariéry. V podstatě můžeme hovořit o jakémsi diktátu dopravní a technické infrastruktury, což znamená, že veřejná prostranství vypadají tak, jak diktují správci veřejné infrastruktury. Lidské měřítko se vytratilo.

Takže to, že prim ve veřejném prostoru hrálo v minulém století auto, nesouvisí jen s komunismem?

Svezli jsme se s celosvětovým trendem, u nás ale degradace veřejných prostranství vlivem upřednostnění dopravní a technické infrastruktury trvala déle než v západních zemích. Bylo to dáno politickým režimem, který se lidí na kvalitu života ve městě neptal a význam veřejného prostoru záměrně potlačoval. Státem řízené organizace, správci infrastruktury a údržbáři, tehdy vlastně taková "šlechtická vrstva", měli hlavní slovo, tudíž se veřejná prostranství degradovala snáze. Bohužel někde tomu je tak dodnes.

A kdy se začalo měnit chápání významu veřejných prostranství v západní Evropě?

Zhruba v osmdesátých letech, kdy začaly vznikat první pěší zóny. Následovalo zavádění parkovacích zón, omezování vjezdu do center měst, podpora městské hromadné dopravy, redukce dopravního značení. Veřejná prostranství se navracejí lidem, dochází k systematickému zvyšování jejich estetické a pobytové kvality.

Jak ovlivnil podobu veřejných prostranství pád komunismu?

Devadesátá léta jsou u nás spojena s neřízenou privatizací veřejných prostranství. Vtrhla sem venkovní reklama, která za minulého režimu prakticky neexistovala, a další komerční aktivity, prezentované například prodejními stánky, restauračními předzahrádkami, trhy a zdánlivě nekomerčními akcemi. Problém je, že jsme na to nebyli připraveni a nebylo to nijak regulované. Komerční využití veřejných prostranství místy doslova přebujelo a změnilo se spíše v drancování obecního majetku. Momentálně jsme ve fázi, kdy je nejvyšší čas nastalou situaci regulovat.

Venkovní reklama ale není regulovaná dodneška.

Není. Dodnes neexistuje žádná účinná regulace venkovní reklamy. Jediná plyne ze zákona o reklamě, která ale řeší její obsah a nikoliv formu. Zaměřená je především na reklamu v médiích. Venkovní reklama je politicky velmi ožehavé téma. Jde samozřejmě o byznys, ve kterém se točí obrovské peníze. Všudypřítomná reklama degraduje veřejná prostranství vizuálně, ale je také nebezpečná z hlediska bezpečnosti dopravního provozu.

Navíc peníze, které města pronájmem těchto ploch utrží, jsou nepřiměřeně nízké v porovnání s tím, kolik za ně dostane ten, kdo je spravuje.

Podoba veřejných prostranství v Česku je tedy ovlivněna nejenom minulostí, ale i chybějící nebo nepřesnou legislativou.

Degradace veřejných prostranství je do určité míry způsobena i právním rámcem, který ji umožňuje. Význam jejich pobytové kvality mnohdy nevnímají ani politici, ani veřejnost. Po celá desetiletí byl veřejný prostor potlačován a za minulého režimu prakticky zmizel. Musíme se teprve naučit ho vnímat. Někteří správci inženýrských sítí dodnes nechápou, proč by se měli s někým bavit například o tom, kam umístí sloup. Je to skutečně o obecném přijetí.

Kromě chybějící nebo nepřesné legislativy existují ještě nějaké další faktory, které vedou k degradaci veřejných prostranství?

Dalším je například ten, že ve většině rozpočtů obcí chybí samostatná položka, která by šla přímo na zvyšování pobytové kvality veřejných prostranství. Investice jsou rozděleny na jednotlivé infrastrukturní akce, jako třeba výměnu tramvajových kolejí nebo inženýrských sítí. Peníze na kvalitní městský mobiliář chybí. Zároveň chybí kontrola kvality odvedených prací, co se týká údržby mobiliáře a zeleně. Paseku nadělají i soutěže o veřejnou zakázku, kdy musí vyhrát ta nejlevější nabídka, což může často být na úkor kvality.

Mluvil jste i o degradaci veřejných prostranství v souvislosti s dopravními značkami a jejich velikostí. Jsou podle vás příliš velké?

Nejde jen o jejich velikost, ale především množství. Všeobecně se ví, že jsme zemí, která má nejvíc dopravních značek na jeden kilometr délky komunikace. Přesto nemáme bezpečnější provoz. Existuje mnoho studií, které prokázaly, že téměř polovina značek je zbytečných; a pokud jsou navíc řidiči donuceni spoléhat se více na vlastní úsudek, jsou opatrnější. Problémem je i to, že značky, které jsou používány ve městech, jsou stejně velké jako ty mimo města, kde je jiná povolená rychlost. Sice už nyní máme ze zákona možnost používat ve městech menší značky, ale jednodušší je samozřejmě používat všude stejné. Na totožnou velikost tak narazíte ve městě i na okresní silnici.

Vidíte přeci jen nějaké zlepšení?

Určitě ano. Povědomí veřejnosti o významu a žádoucích kvalitách veřejných prostranství se v posledních letech výrazně posouvá. V Praze je v tomto ohledu průkopníkem kancelář veřejných prostranství Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. Veřejnost se ve větší míře aktivně zapojuje do diskusí a správci dopravní a technické infrastruktury jsou tlačeni ke zdi, aby reflektovali jiná než jen čistě utilitární hlediska. Politici si novou situaci teprve přivykají, z kvality veřejných prostranství se stává velké téma. Myslím, že nadcházející komunální volby to jedině potvrdí.

<https://magazin.aktualne.cz/bydleni/rozhovor-petr-kucera/r~c360fd96057c11e7bfaf0025900fea04/>

Olomouc chce architekta. Místo je prázdné už tři roky

Téma: Česká komora architektů

15.3.2017 Olomoucký deník Strana 3 Olomoucko

ONDŘEJ ZUNTYCH

Není jasné, jaké pravomoci by měl odborník mít

Olomouc – Na olomoucké radnici se opět mluví o obsazení prázdného místa městského architekta. Stále ale není jasné, jaké pravomoci by měl vybraný odborník mít.

Primátor Antonín Staněk (ČSSD) se proto s radními Alešem Jakubcem (TOP 09) a Michalem Giacintovem (KDU-ČSL) vypravili do Brna na setkání se Zdeňkou Vydrovou, která je pětadvacet let městskou architektkou v Litomyšli. Právě kvůli její praxi s ní primátor sjednal schůzku. „Především díky jejímu působení je Litomyšl vnímána jako velmi estetické město s kvalitní moderní architekturou,“ řekl Antonín Staněk.

Česká komora architektů východočeské město označila za Mekku české současné architektury. Vydrová například získala Cenu ministerstva kultury za architekturu. Ještě minulé vedení olomoucké radnice

zřídilo v roce 2014 na odboru koncepce a rozvoje magistrátu nové místo. Výběrové řízení ale během tří let nepřišlo.

„Už delší dobu je neobsazené. Otázka je, zda by ho měl dostat úředník na plný úvazek, nebo odborník například na dohodu o provedení práce, se kterým budeme konzultovat věci v případě potřeby,“ nastínil Aleš Jakubec. Sám se kloní k částečnému úvazku.

Jak doplnil, o městském architektovi se debatuje průběžně. „Bavíme se o tom už dlouhou dobu, přichází to v různých etapách. Zatím jsme ale nenašli shodu, jak by měl fungovat,“ zmínil.

Oživení tématu podle Jakubce nesouvisí se žádným problémem, se kterým by případně mohl architekt Olomouci pomoci. „Je to na popud časopisu Veřejná správa, ve kterém se řeší problematika, proč by ho měla města mít, proč to komora architektů doporučuje a tak dále,“ dodal. Není vyloučené, že se město rozhodne někoho najít ještě do voleb. V tom případě by Zdeňka Vydrová mohla poradit s výběrem osobnosti. „Byli bychom velmi rádi, kdyby nám při dalších krocích pomohla svými obrovskými zkušenostmi,“ uvedl primátor.

Ještě předtím zřejmě radní pozvou architektku Vydrovou na další jednání do Olomouce.

Vedení radnice má představu, že městský architekt by ve spolupráci se samosprávou zohledňoval při řešení různých rozvojových projektů, developerských záměrů či přípravě koncepčních dokumentů i obecnější urbanistická, architektonická i estetická kritéria.